

PIARISTA DIÁK

A MAGYAR PIARISTA DIÁKSZÖVETSÉG LAPJA

71. szám

2010. szeptember

A MAGYAR PIARISTA TARTOMÁNY JÖVŐKÉPE

Dr. Kállay Emil piarista atya előadásának ismertetése előtt néhány ténytet szeretnék olvasóinknak bemutatni, amelyek ismeretét szükségesnek érzem az előadás gazdag mondanivalójának megértéséhez. (Bánhidi László)

1714 óta működik a Váci Piarista (régábbi nevén: Kegyes-tanítórendi) Gimnázium. A piaristák a múlt század minden nehézsége ellenére hűek maradtak hivatásukhoz, az ifjúság keresztény szellemű, erkölcsös, hazafias és korszerű tudományos neveléséhez. Kiváló emberek sokaságát adták a nemzetnek. Helytállnak napjainkban az új-liberális társadalmi viszonyok között is. Meggyőződésük, hogy nem az egyetemre felvettek száma jellemzi a jó iskolát, hanem az egymásért dolgozó, művelt és erkölcsös fiatalok nevelése, legyenek azok iparosok, mérnökök vagy orvosok. Hivatásuk a krisztusi parancs szerint elsősorban a társadalom beteg lelkeinek megmentése, a lelki és anyagi szegények felemelése korszerű erkölcsi és tudás-szintre.

Bár közöttünk élnek, mégsem ismerjük behatóan szemléletüket, mert a Piarista Rend nem fejt ki propagandát saját érdekében, nincs agresszív „kommunikációja”. Kállay Emil atya előadása alkalmat ad, hogy kissé jobban megismerkedjünk és megbarátkozunk azokkal a nevelőkkel, akik fogadalmuk szerint egész életüket, napjaikat, reggeltől-estig a nevelés szolgálatára áldozzák.

Ki volt a rendalapító, aki ilyen maradandót tudott létrehozni?

José Calazanz, akit mi Kalazanci Szent Józsefnek nevezünk, 1557. elején született Spanyolországban, az Aragon királysághoz tartozó egyik katalán falucskában. Vallásos családi nevelés után igényes humanista iskolázás következett egészen az egyetemi tanulmányokig. Már 17 évesen kialakult benne a papi hivatás, és 1583-ban fel is szentelték. A kiválóan képzett ifjú pap fényes karriert futott be: mint püspökének bizalmasa, kanonoki állásra pályázott. Az ehhez szükséges anyagi helyzet biztosítása érdekében 1592-ben Rómába utazott, bíborosokkal és gazdag családokkal kereszte a kapcsolatot. Közben nagy hatású szentbeszédeket

tartott. Egy társadalmi egyesületben megkezdte az elszegényedett rétegek látogatását is. A drága ruhákba öltözött, a paloták csillogásához szokott pap előtt feltárult a nagyváros addig számára ismeretlen, nyomorúságos, tudatlan, vallástalan része. Mélyen megrendítette találkozása azokkal a fiúkkal, akik minden oktatás és nevelés nélkül csavarogtak az utcán. Megpróbálta felvetetni őket iskolába, de mindenütt falakba ütközött, a gazdag társadalom nem áldoz pénzt a nincstelenek felemelésére. Végül egy szegény kis plébániai iskolában, egy tanítói közösségnél talált menedéket pártfogoltjainak. Saját pénzén vásárolt számukra tollat, tintát, papírt és könyveket, majd kibérelte a szomszéd házat az iskola bővítésére, és viselte annak minden költségét. Az 1600-as évre a tanulók száma ötszázra emelkedett, neki azonban minden pénze elfogyott.

Ekkor kapta az értesítést, hogy hazájában, Zaragozában kanonoki méltóságot kaphat, de hivatása most már nem engedte, hogy cserbenhagyja a megmentett fiúkat. Lemondott a gondtalan élet hazai lehetőségéről, és minden erejét összeszedve, saját magát sem kímélve, igyekezett továbbra is fenntartani a római iskolát. Egyre közelebb jutott a Szent Ferenc által ajánlott lemondáshoz, nem riadt vissza a legnehezebb munkáktól, még a mellékhelyiségek takarításától sem.

1604-ben jólelkű pártfogói segítségével újabb házat

vásárolt most már nyolcszáz növendéke számára, és megalakította a Kegyes Iskolák Kongregációját. A pápától is kapott erkölcsi és anyagi támogatást, de a renddé nyilvánításra 1622-ig kellett várnia. Ez év május 7-én a római Santa Maria Maggiore bazilikában, a „római népet megmentő” Szűz előtt egy 65 éves, magas, sovány öregember szentelte magát Istennek. Sántított, öltözeke feltűnően zord és szegényes volt. Szegénysége annyira „tökéletes” volt, hogy koldulnia kellett fiai eltartására és iskoláztatására. Azt is megfogadta, hogy soha nem igényel, és nem is fogad el egyházi méltóságokat. A „Kegyes”-Tanítórend gyorsan terjedt Európában, de másutt is. Ma már Lengyelországtól Chileig vannak házaik. A magyar királyság területén, 1642-ben, Podolinban jelentek meg. Várcott 1714-ben kezdték meg működésüket.

Dr. Kállay Emil előadónk a magyar piarista rendtartomány volt főnöke, a váci Piarista Diákszövetség szokásos vasárnap délelőtti előadássorozatában 2007. február 18-án tájékoztatta a hallgatóságot napjaink egyik legizgalmasabb világnézeti és pedagógiai kérdéséről: *Hol az egyházi iskola és a piaristák helye a liberalizálódó magyar társadalomban? Az előadás szövegét lapunk számára rövidítve leírta: Bánhidi László.*

★ ★ ★

Amikor 1948-ban fogadalmat tettem a Piarista Rendbe, Sík Sándor, akkori rendi előjárónk azt mondta, hogy mi ugyan fogadalmat teszünk az ifjúság nevelésére, de ő nem tudja, hogyan tudjuk teljesíteni, hiszen minden iskolánkat elvette az állam. Valóban 41 évet kellett várnom, amíg vissza tudtam kerülni a Rendbe. Addig nem voltam elég megbízható az ifjúsággal való foglalkozásra.

Egyszer egyik hallgatóm figyelmeztetett: „Nem veszik észre, hogy ide nagy multi-cégek jönnek, és csak is olyan vezetőket keresnek, akiknek az üzlet a legnagyobb érték. Nem alkalmaznak olyanokat, akiknek erkölcsi gátlásaik is vannak. A piaristák mindig megértették az idők jeleit, nagyon kérem, hogy a mai követelményeknek megfelelően neveljék a gyerekeket a piarista iskolákban.” Nekem azonban az volt és ma is az a véleményem, hogy mindig katasztrófa következik, ha az emberiség letér az Isten által előírt útról, és mellőzi annak erkölcsi követelményeit. 2003-ban a piarista káptalan így fogalmazta meg a piaristák hitvallását:

„Mi, a piarista szerzetesek, Isten Anyjának szegényei vagyunk, közösségbe gyűltünk az Atya hívására, Krisztus nevében és a Szentlélek vezetésével; Kalazanciushoz híven, megindulva halljuk a gyermekek és fiatalok sokaságának kiáltását.

Megvalljuk Jézus Krisztusba vetett hitünket, aki befogadja és megáldja a gyermekeket. Éppen ezért megszentelt életet élünk, követjük a Mestert evangéliumi radikalizmusában, közösségben élünk, megéljük a testvériség örömét, amely Isten országának prófétai jele. Közösségben vagyunk így az egyházzal és az emberiség egész családjával. Küldöttek vagyunk: a világiakkal együtt szolgálatunknak, a nevelésnek szenteljük magunkat. Így valljuk meg egy új világba vetett reményünket, amelyet szeretnénk megosztani új szerzetes és világi piarista testvéreinkkel.

Mária kezébe helyezzük életünket, mert az ő anyai oltalma alatt alapították egykor rendünket.”

A harmadik évezred küszöbén a Piarista Rend evangelizáló küldetésének tekinti a nevelést.

Sok olyan fiatallal találkozhatunk, akik nem lelik az élet értelmét, akiket nem lelkesít semmiféle eszmény, semmiféle érték, nem ismerik a hit szépségét, akik felbomlott és szeretetre képtelen családokból származnak, anyagi és lelki nyomorban élnek, és rab-szolgáivá váltak egy olyan társadalom bálványainak, amelyek csak a munkanélküliség és kirekesztettség jövőképét villantják fel előttük. A szegénységnek új formái jelentek meg: a kulturális, nevelési és vallási szegénység. A katolikus iskola felajánlja nevelő munkáját ennek a széteső társadalomnak. A reménytelen helyzetbe került gyermekeket sem hagyjuk magukra. Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek – mondotta Krisztus.

A Piarista Rend alapítója, Kalazanci Szent József az iskolai nevelést tartotta leghatékonyabbnak az ifjúság keresztény szellemű nevelésében, hiszen ha korra gyermekkortól kezdve az Úr Jézus ismeretében és szeretetében neveljük a gyermekeket, akkor remélhetjük, hogy krisztusi szellemű tagjai lesznek a társadalomnak. A nevelést és az oktatást a növekedéshez szükséges erőforrásnak tekintjük. Jelszavunk: „Pietati et litterae” illetve „Pietas et Litterae” – a piarista szerzeteseknek a pietásnak és a tudománynak kell szentelniük az életüket.

Piarista hittudósunk, Schütz Antal, így elemzi a pietást: „A pietás mindenek előtt mélységes, meggyőződéses hódolat a magasságbeli Úristen iránt. Másrészt megilletődés azzal szemben, ami mellettünk és körülöttünk van. Nagy nyitottság a valóság iránt, az a lelkiület, mely kisugárzik a tágra nyílt gyermekszemekből.”

Melyek a diákokkal, a nevelőkkel és a nevelői tevékenységgel kapcsolatos alapelveink?

A növendékek, a diákok

Tudatában vagyunk annak, hogy a gyerekek, akik hozzánk jönnek, neveletlenek és tudatlanok. Különböző családokból, csonka családokból, nem egészen keresztény szellemű közegekből jönnek, és különböző képességűek. Az Úr Jézus szeretetével és türelmével foglalkozunk velük, hiszen ez a hivatásunk. Ahogyan az orvos sem haragudhat meg a betegre, mert beteg, úgy mi sem haragudhatunk meg a neveletlen és tudatlan gyermekekre.

Ahhoz a személyiségmodellhez, amelyet ki akarunk alakítani, a következők tartoznak: *szabad és felelősséget vállaló személy, másokkal szolidáris és igazságos, nyitott a többiek felé, szereti és keresi az igazságot, elkötelezi magát egy emberibb világ építése mellett, és hitével összhangban álló életstílust folytat.*

Mi kifejezetten katolikus nevelést nyújtunk, de befogadunk más hitet valló gyermekeket is, és tiszteletben tartjuk meggyőződésüket. A II. vatikáni zsinat tanítása szerint párbeszédet kell folytatnunk az ortodox és a protestáns keresztényekkel, más egyistenhívők-

kel, így az iszlámmal, sőt a hitetlenekkel is, hiszen Jézus mindenkire küld bennünket. Egy család az emberiség, vagy együtt boldogul, vagy együtt megy tönkre. Szolgálatunk integráló látásmódja szerint diákjainkat Isten gyermekeinek tekintjük növekedésük minden lehetőségével együtt. Engedjük, hogy főszereplői legyenek saját fejlődésüknek a hitben és a kultúrában, az evangéliumban és az életben.

Kalazanci Szent József szegény utcagyerekeknek hozta létre iskoláit, amelyek hamarosan olyan színvonalat értek el, hogy már az alapító életében igényelték tehetős szülők is gyermekeik nevelését a piarista iskolákban. A mai keresztény iskolának is elsősorban azokra kell irányulnia, akik a mi világunk szegényei, akik a leginkább segítséget szenvednek. Ezért volt öröm számunkra, amikor a Rendtartomány szakmunkásképző iskolát alapított Gödön, hogy a piaristák ne csak a középosztályból jövő gyermekekkel találkozzanak. Ne csak egyetemre irányuló fiatalokat képezzünk, hanem jó keresztény életet élő iparosokat is.

Azon vagyunk, hogy tanulóink aktívan részt vegyenek a keresztény közösség életében, tudjanak beépülni az iskolás kor után más közösségekbe, egyetemi csoportokba, végül lakóhelyük plébániái körül kialakuló közösségekbe is.

A nevelő

Alapelveink abból a mai helyzetből indulnak ki, amelyben egyre kevesebb a piarista. Egy évtizeddel ezelőtt még száz fölött volt a rendtagok száma, mára 73-ra csökkent. Eredetileg minden államosított iskolánkat visszakértük, de hamarosan kiderült, hogy ennyit nem tudunk működtetni, ezért mondtunk le a debreceni, a sátorlajújhelyi, a tatai és a veszprémi gimnáziumokról. A megmaradt hét piarista iskolá-

ban jóval több világi tanár működik, mint a piarista, de elveinket ők is vállalják.

A tanuló mellett az iskola másik főszereplője a nevelő. Nevelőnek nevezünk mindenkit, aki közreműködik a nevelés folyamatában. A légkör kialakításában épp oly fontos szerepe van a többi dolgozónak (pl. a portásnak, az ebédlőben dolgozóknak is), mint a tanároknak.

A nem a mi vallásunkhoz tartozókkal osztozunk azokban az emberi értékekben, amelyek a mi nevelő szolgálatunk elméletének és gyakorlatának is alapját képezik. Amikor iskoláinkat államosították, minden piaristát eltávolítottak. Most, a visszavételnél mi nem követtük ezt a gyakorlatot. Senkit sem küldtünk el, aki maradni akart, és el tudta fogadni a mi szellemiségünket. Senkitől sem lehet számon kérni egyéniségének olyan eltorzulását, amely a negyven éven át folytatott marxista hatás következménye.

Nevelőként szükségét érezzük annak, hogy „egészségesek” legyünk annak érdekében, hogy gyógyítani, „egésszé tenni” tudjunk. Ezért fordulunk egyrészt az emberi világossághoz megfelelő elméleti és didaktikai képzettséget szerezve, másrészt az isteni világossághoz: egy olyan folyamatba állunk bele, amelynek során egyre jobban megismerjük önmagunkat, valódi szabadságot kapunk, hiteles személyekké válunk, és megismerjük az evangéliumot, amely a hit embe- reivé alakít bennünket. Nyitottak vagyunk a folyamatos képzésre, minden nevelési újításra és kutatási eredményre az oktatás területén.

Szolgálatunk kifejezett céljának tekintjük a családot, mert elsősorban a család neveli, alakítja, motiválja és védelmezi tagjait. Szoros együttműködésre törekszünk diákjaink szüleivel, különösen a leginkább rászorulókkal.

Szolgálatunk céljával összhangban komolyan megváltogatjuk az e szolgálatra jelentkezőket.

Háromszoros jubileumi év Mosonmagyaróváron (1739-1990-2010)

*„A becsületesség tudás nélkül: gyenge és haszontalan.
A tudás becsületesség nélkül: veszélyes és elborzasztó.”*

A jubileumi évben egyszerre ünneplik a piaristák magyaróvári letelepedésének 270. és az újraindulás 20. évfordulóját.

Ismeretes, III. Károly király 1739. április 20-án írta alá az óvári iskola Alapító Oklevelét. A Piarista Gimnázium volt Moson vármegye első középiskolája. Az újraelépítés Óváron az országban az első volt azon iskolák között, melyeket 1948-ban bezártak.

2010. április 18-án (vasárnap) 15 órakor az Óvári Szent Gotthárd templomban Mozart G-dúr miséjének (K 140) hangjai emelték ég felé a szíveket és a lelkeket. A hálaadó szentmisén zenekar, szólisták és négy diákkórus is szolgálta az ünnepi áhítatot.

A jubileumi év kiemelt – alábbi – rendezvényeire szeretettel hívtak mindenkit így:

– 2010. május 29. (szombat): Öregdiák-találkozó (akik 1948 előtt jártak Óvárra); 20-25 öregdiákunknak (akik 60 éve érettségiztek) adhattak át gyémánt maturát;

– 2010. június 13. (vasárnap) 16.30 óra: Te Deum;

– 2010. augusztus 31. (kedd) 16.30 óra: Veni Sancte;

– 2010. szeptember 8. (szerda): Zarándoklat Máriakálnokra;

– 2010. október 16. (szombat) 15 óra: Öregdiák-találkozó (akik 1990-2010 között voltak diákjaik);

– 2010. november 27. (szombat) 10 óra: Patrocínium

Kölcsei Tamás, tagozati kapcsolattartó

A szerzetes növendékek nevelése a mai képzési rendnek megfelelően kilenc évet jelent, de a jelentkezőknek mintegy fele jut el az örök fogadalomig és a pappá szentelésig. A világ liberalizmusa erősen gátolja új hivatások kialakulását. Volt az utóbbi időben olyan esztendő, amelyben egyetlen fiatal sem jelentkezett rendünkbe. Jönnek nem piarista iskolában végzetek is, akik bekerülve a noviciátusba megijednek az ott tapasztalt igényektől. Ezért bevezettük a jelöltidőt. Egy éven át Szegeden ismerkednek a jelentkezők a piarista iskolával, elkezdnek teológiát tanulni, és csak akkor lépnek be a noviciátusba, ha már megérlelődik a hivatásuk. Tavaly például öt jelöltünk volt, csak részben voltak piarista diákok, közülük hárman jelentkeztek egy év után a noviciátusba, ketten pedig maradtak Szegeden jelölt státusban, amíg dönteni nem tudnak.

A világi nevelőket (elkötelezett világiak, szerződésfelvett személyzet, szülők és egyéb munkatársak) kezdeti kiválasztással, kezdeti és folyamatos képzési, világos programmal, valamint integrációval a Rend, illetve a különböző rendtartományok által kidolgozott és közzétett dokumentumok és eszközök alapján alkalmazzuk.

A nevelő tevékenység

A nevelés az egyház küldetésének szerves részét képezi. Nem könnyű feladat a negyven év lelki közömössége vagy ellenséges ráhatása által szétzilált társadalom visszavezetése a helyes értékrendhez. Kalazancius gondolata szerint a gyermeket minél fiatalabb korban kell jó hatásoknak érniük, mert ekkor a legfogékonyabbak. Magyarországon a piaristák régebben nem foglalkoztak kisiskolásokkal, de ma már van Mosonmagyaróváron, Kecskeméten és Nagykanizsán 12 évfolyamos iskolánk. Igyekszünk a 4 osztályos gimnáziumokat is osztályossá fejleszteni, mert így a serdülőkoron át irányíthatjuk az ifjúság egészséges fejlődését.

Iskolánk a társadalom megújulását is akarja szolgálni vagyis olyan iskola, amely az igazságosságért, a szolidaritásért, a békéért munkálkodik, a természeti környezet megóvására, tiszteletére, valódi ökológiára nevel. Mint intézménynek hallatnia kell szavát, rá kell mutatnia a rossz gyökereire, javaslatokat kell tennie a társadalmi, politikai és gazdasági struktúrák igazságosabb és szolidárisabb kialakítására. A kommunizmus hitünket támatta, most pedig gazdaságilag akarnak tönkretenni bennünket.

Iskoláinkat visszaadták, de nem kaptunk hozzá jövedelemforrásokat, amelyekkel a hatalomtól függetlenül fenn tudnánk azokat tartani. Antall József elve az volt az egyházi iskolák támogatásáról, hogy az adófizetők tartják fenn azokat is, tehát joguk van eldönteni, hogy milyen szellemben neveljék gyermekeiket. Ugyanakkor támogatásra jogosultak, mint az államiak, hiszen ugyanazt a közfeladatot látják el. Ha azt az elvet vezeti be az állam, hogy az egyházak tartsák el magukat, akkor iskoláink nem maradhatnak meg. Ráadásul ma már az emberek sincsenek olyan helyzetben, hogy támogatást tudnának adni az iskolafenntartáshoz.

Fegyelmi téren mindig előnyben kell részesítenünk a megelőzés módszerét. Don Bosco elvei szerint olyan programot kell adni a fiataloknak, hogy ne is próbálkozzanak a rosszal, például kábítószerrel. Pozitív biztatást és az atyai szeretettel történő fedést kell alkalmaznunk.

Nevelő tevékenységünk magában foglalja a szentségekre épülő pedagógiát, amely segíti a lelkiismeret formálását. Egy tanítványom elmondta, hogy számára az volt a legnagyobb siker, hogy bármikor be lehetett kopogtatni valamelyik atyához, elmondani gondját-baját, és mindig lelkiileg megerősödve folytathatta munkáját. Mai iskoláink többségében olyan kevés piarista működik, hogy nehéz minden tanulónak lelki atyát biztosítani. Segíthetnek ebben az idősebb, már nem tanító piaristák. El kell érniük, hogy az iskoláinkban folytatott nevelő tevékenység alapvető célja a hitre nevelés legyen, amely csak egy keresztény közösség keretén belül lehetséges. Ezért segítenünk kell a fiatalok közötti közösségek és egyesületek létrejöttét.

Elsőbbséget adunk a nevelésnek a tanítással szemben. Ezért azon kell lennünk, hogy diákjaink ne csak ismereteket sajátítsanak el, hanem azt is tanulják meg, hogyan viselkedjenek másokkal szemben, s egyáltalán hogyan éljenek. Nevelési programjainkban alapvető fontosságúnak kell tartanunk a tanulók szociális érzékének kialakítását, és segíteni kell önkéntes csoportok létrejöttét a szülők, a tanárok és a diákok között mindenekelőtt azért, hogy segítsenek egyes tanulókat a tanulásban és/vagy anyagi téren.

Egy előadás keretében ennyit tudtam összefoglalni – a teljesség igénye nélkül – a címben megjelölt témáról, vagyis arról, hogy milyen jövőkép alapján dolgozunk. Meg vagyunk győződve az egyik katolikus gondolkodó igazáról: „*A jövő embere vagy keresztény lesz, vagy nem lesz*”, hiszen ha nem ismerjük fel, hogy egy Atyának vagyunk a gyermekei, és egy családba tartozunk, a nukleáris fegyverek által képesek leszünk kiégett bolygóvá tenni a Földet. A mi feladatunk az, hogy hittel, reménnyel és krisztusi szeretettel hirdessük az örömhírt: „*az Istenszeretetet*” (1Jn. 4,16), és ez megvalósítja az Isten országát!

Helyreigazítás

Lapunk 2010. márciusi számának 8. oldalán a Hírek a romániai Piarista Provinciákból c. cikk 3. bekezdésének első mondatában téves az „...ez évben, októberben lesz az új iskolaépület felavatásának századik évfordulója.”

Az évforduló 2009. októberében volt.

Elnézést a tévedésért. Lapunk szerkesztése során rendelkezésre állt közlésen nem volt dátum. Ez okozta a tévedést.

P. I.

Emlékezzünk, és emlékeztessünk

Vianney Szent Jánosra a Papság éve alkalmából

Az arsi plébános, Vianney Szent János (1786-1859) halálának 150. évfordulója alkalmából XVI. Benedek pápa – a világ minden tájáról érkezett papok jelenlétében – 2009. június 19-én a római Szent Péter-bazilikában nyitotta meg a Papság évét. Az ünnepi év célját pedig abban foglalta össze, hogy a papok és a hívek újra fedezzék fel a világ megmentéséhez nélkülözhetetlen papi hivatás örök értékeit. A Papság éve – a papok római világ-találkozójaival – 2010. június 19-én zárult.

Vianney életének története Ars-ba érkezéséig (1786–1818)

A francia forradalom (1789–) és a napóleoni háborúk elhúzódása nemcsak a francia császárság összeomlásához vezetett, hanem francia társadalmat és közszellemet is rendkívüli módon megterhelte.

A forradalom és a háborús vereségek, a vallás és egyházüldözés légköre a mélyen hívő Vianney-család életét is megviselte. Ez az állapot a kor generációinak nagy megrázkódtatást jelentett, és beárnyékolta az egyházak életét is. A feudális francia társadalom összeomlása és a polgári társadalom kialakulása az egyik oldalon pedig mérhetetlen gazdagságot halmozott fel.

Ebben a gazdaságilag és társadalmilag is ellentmondásosan átalakuló, vallás- és egyházüldözéses világban a Lyon közelében fekvő Dardillyben született és nevelkedett Vianney János. Jellemző a forradalom utáni viszonyokra, hogy a kis Vianney 11 éves korában az első szentgyónását a földműves szülők otthonában, az első szentáldozását pedig – a hatóságok tiltó rendelkezése miatt – szénásszekérrel „árnyékolta” nyitott falusi pajtában végezte. A hittanórákra a gyermek János – iskola és templom helyett – késő esténként, sötétben a kólostorokból előzött, civil ruhás apácákhoz járt.

A templomok bezárására és a harangok elnémulására a kis Vianney már gyermekkorában felfigyelt. Ezek a tiltó rendelkezések és az erőszakos hatósági korlátozások felejtethetetlenül megmaradtak Vianney lelkében. Egyéniségét és jellemét a vidéki származása, a vallásos nevelése és a forradalom által terhelte közszellem – a leírások szerint – észrevehetően befolyásolta, sőt meg is határozta. A vidék fia volt, és az is maradt.

A papi életpálya iránti vágy felébresztésében és erősödésében – az említettekén kívül – a szomszédos falu, Ecully plébánosának, a jámbor és művelt Balley abbénak is nagy szerepe volt.

Az ifjú Vianney 17 éves korában e szavakkal jelentette be édesapjának megfontolt döntését: „Szeretnék minél több lelket megnyerni a Jó Istennek.” A

földművelésben sokat fáradt édesapja hosszasan elgondolkodott, és csak három év múlva adta meg végleges beleegyezését a papi élethivatás választásához. A papi életpályára és a lelkek szolgálatára való felkészülést azonban az elhúzódó napóleoni háborúk megszakították, a húsz éves Vianneyt ugyanis besorozták katonának. A durva katonaélet és a kaszárnyarend hamar kedvét szegte a finom lelkű Jánosnak. Spanyolország felé menetelve meg is betegedett. A legfiatalabb öccse jelentkezett János helyett katonának.

A papi életpályára való felkészülés – e kényszerű kitérő után – folytatódhatott Balley abbénál, majd később a papi szemináriumban. Nehéz tanulási évek következtek. Balley abbé kitartó segítsége, János elkötelezettsége és a vizsgabizottság nagylelkűsége elvezetett a papszenteléshez. Első szentmiséjét 1815-ben Grenoble-ban mutatta be, Ecully-ben Balley abbé káplánja lett. Tanítómestere – a művelt abbé – vezette be János atyát a papi élet gyakorlatába is. Ez a segítőkész kapcsolat Balley abbé halála miatt csak három évig tartott.

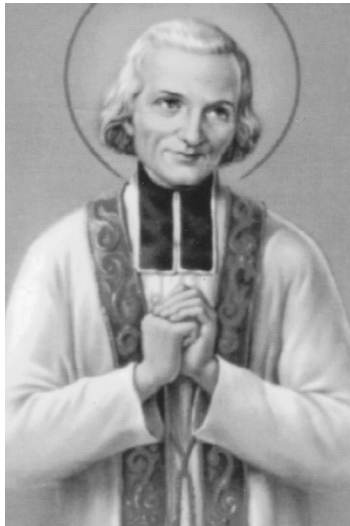
Vianney, az arsi plébános (1818-1859)

János atyát püspöke – a jámbor abbé halála után – Ars-ba (Lyontól 35 km-re) helyezte. Ars abban az időben kis falucska volt, a szalmafedeles házakban mindössze kétszázharmincan laktak. A francia forradalmat követően és az egyházüldözéses időszakában Ars is elkereszténytelenedett.

János atya – a leírások szerint – éjszakákon át imádkozott a templomban a falu lakosságának megtéréséért. Kezdetben nagy szigorúsággal lépett fel a lelkileg züllött falu rossz szokásai – a kocsmázás és a mulatozás – ellen. Az arsiak eleinte megütözköztek a plébános szigorú és merev magatartásán. Később viszont – egy-két éves papi szolgálat után – megismerve János atya jóságos szívét és népmissziós tevékenységét, kezdték megszeretni. Egyszerű prédikációival és jócselekedeteivel, evangéliumi szegénységével és buzgó imáival felébresztette az arsi emberek lelkének alvó hitét. A falu élete kezdett átalakulni. Egyre többen jártak szentmisére, és megszűnt a vasárnapi munka, a kezdeti felháborodás pedig nyomtalanul eltűnt. Tíz év alatt a falu szinte megújult, mintaközséggé vált.

Az arsi plébános – az eredmények láttán és Balley abbé „öröksége” alapján – második célként a szentté válást is el akarta érni. Aszkétikus életet élt, és szigorú böjtöt is tartott. A szentté válást nemcsak lehetőséggé, hanem kötelességgé is kezelte.

Ejszakánként 2 óra körül kelt, és imádkozott, négy óra felé indult a templomba. Naponta 10–16 órát

gyóntatott. „Mindenki” – Ars környékét is beleértve – az arsi plébánosnál akart gyónni. Ihletett ember volt, képességével – a kegyelem folytán – az emberi lelkekbe látott. Lenyűgözte a gyónókat.

Az Ars-ba irányuló zárandoklatok – a plébános egyre erősödő, terjedő vonzereje és elismerése, majd „szent emberré” minősítése folytán – 1827 körül kezdődtek el. A hívő emberek áradata éveken belül elérte a százezres nagyságrendet.

Az idősödő Vianney élete és halála (1840-1859)

Az arsi plébánosban a csend és a kolostori magány utáni vágy az idő előrehaladtával egyre inkább erősödött. „Nem szeretnék plébánosként meghalni” – mondta. Az első menekülési kísérletet a kolostori magány felé – a leírások szerint – 1840-ben, 54 éves korában tette meg. A sötét éjszaka leple alatt indult útnak, az országúti barangolás folyamán a menekülési és a visszafordulási szándékát elemezgette. Elbizonytalanodott, és visszafordult „kitartok, amíg össze nem roppanok” elhatározással. Évek múltán – egészen 1853-ig – több kísérletet tett, de mindig elbizonytalanodott az arsi hívek legnagyobb öröme. A nyugalom és a békesség nem adatott meg az idős és kimerült plébánosnak.

Az idős Vianney fizikai ereje – a túlterheltségtől és a belső/lelki harcaitól – egyre jobban csökkent. Hetvenes éveiben élete alkonyát érezte közeledni, a fáradtság és a gyengeség érzete mindennapossá kezdett válni. Egyik alkalommal a prédikáció befejezésével rosszul lett, és elájult.

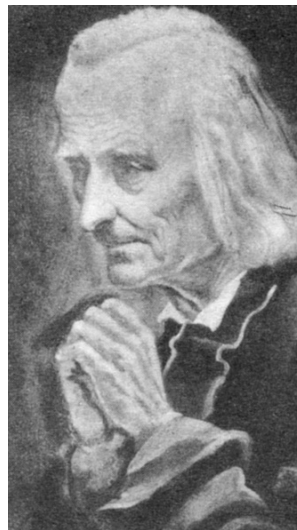
Hetvenhárom éves korában (1859-ben) egy zivatar alkalmával – minden különösebb haláltusa nélkül – Ars-ban hunyt el. Vianney Szent János romlatlan teste az arsi bazilika ereklyetartójában – az oltár előterében – várja boldog feltámadását.

Az egyszerű és alázatos arsi plébánost 1905-ben X. Piusz pápa boldoggá, 1925-ben pedig XI. Piusz pápa szentté avatta. Négy évvel később (1929-ben) ugyancsak XI. Piusz pápa a világ minden papjának égi pártfogójává és a plébánosok védőszentjévé nyilvánította.

Epilógus

Az arsi plébános nevét és emlékét a történelem pora 150 év alatt sem lepte be. Az emlékezés és az emlékeztetés ma is időszerű.

A Papság éve, a hívők és a zárandokok imája remélhetően a politikailag terhelt köztudatunkban is erősíti a papi hivatások ébredését és a nemes papi szolgálatok értékeit, amelyekre a jelen és jövő keresztény társadalmának oly nagy szüksége van. (E megemlékezés Walter Vigg: Nagy szentek élete I., a Keresztény Élet és az Új Ember c. lap cikkei alapján készült.)

Dr. Dénes Ferenc

A Da Vinci-kód

ÍRTA: DR. KOCSIS IMRE

Dan Brown *A Da Vinci-kód* című regénye az elmúlt évtizedek világszerte egyik legsikeresebb kiadványa.

Tartalma: Meggyilkolják a párizsi Louvre múzeum kurátorát. A rendőrség a Harvard Egyetem jelenlévő tanárát, szimbólum-szakértőjét, Robert Langdont gyanúsítja. Csatlakozik hozzá az áldozat unokája, Sophie Neveu, a francia rendőrség titkosírás-szakértője, aki számára rejtjeles üzenet olvasható a halott testén. Közös kutatásuk szerint a meggyilkolt a Sion Rend nagymestere volt, a Rend titkos iratainak és a Grál helyének a lelőhelyét akarta tudatni unokájával. A francia rendőrség zaklatása előle Angliába menekülnek Leigh Teabing történészhez, aki a Grál hagyomány kutatója. Rá kell azonban jönniük, hogy a gyilkosság megrendelője éppen Teabing a katolikus Opus Dei szervezet felhasználásával, mert a titkos iratokból bizonyítható lenne, hogy Sophie egyenesági leszármazottja Jézus és Mária Magdolna házasságának.

A regény szerzője a történelmi regénynek álcázott, érzékfeszítően kidolgozott krimivel az olvasónak, és a regényből készült film nézőjének érdeklődését ki-

használva, a tények elferdítésével akarja aláásni a kereszténység alapjait, és lejáratni a katolikus egyház tekintélyét. Kihasználja a történelemben kevésbé járatos olvasóknak azt a természetes igényét, hogy szeretnének többet tudni Krisztusról és az Egyházról, és szellemi hiányérzetüket elferdített vagy hamis tudással igyekszik kielégíteni.

Magam nem vagyok történész, ezért a regény csúsztatásainak leleplezésére szakmunkákat ajánlok a témákkal elmélyültebben foglalkozni kívánóknak. Bőségesen találhatók ilyenek a magyar nyelvű kínálatban is, most kettőt mutatok be ezek közül:

– Carl E. Olson – Sandra Miesel: *A Da Vinci-blöff. A Da Vinci-Kód hibáinak feltárása*. Gold Book Kft. Pécs, 2004. (Ezt a könyvet elkötelezett katolikusok írták.)

– Sharan Newman: *A Da Vinci-Kód a történész szemével* Gold Book Kft. Pécs, 2005. (A szerző korrekt történész, nem katolikus érzelmű, ezért nem vádolható katolikus irányú elfogultsággal.)

– Csak a regényről kívánok szólni, mert a belőle készült filmet nem láttam. A regényben felvetett számos problémából, illetve vitatható állításból – az idő rövidsége miatt – csak néhányat kívánok felvetni.

• *A Biblia és a nem kánoni (katolikus részről nem elfogadott) evangéliumok*

Nem igaz, hogy Nagy Constantinus császár (306-337) a katolikus egyházzal egyetértésben olyan Biblia megírását rendelte meg, amelyben „feldúsították” Jézus istenségét, ugyanakkor elpusztították azokat az írásokat, amelyek Jézus emberi vonásait emelték ki. Ilyenek lettek volna a Holt-tengeri és a Nag-Hammadiban előkerült kopt tekercsek, amelyek közzétételét állítólag a Vatikán igyekezett megakadályozni.

Valójában a császár csak 50 másolatot rendelt meg a már az előző évszázadban széles körben elfogadott Bibliáról. A Holt-tengeri tekercsekben pedig nem maradt ránk evangélium, hanem Krisztus előtti századokban készített ószövetségi másolatok és a vallási közösség saját szabályai. Ezek egy zsidó közösség, az esszénusok iratai, és semmi közük nincs a kereszténységhez. Mind e mellett tanulmányozásukban katolikus tudósok is részt vettek, és magyar fordításukat a Pázmány Péter Katolikus Egyetem adta ki.

A katolikus egyház által az újszövetségi Bibliába fel nem vett egyéb írások – mint pl. a könyvben említett Fülöp-evangélium, Mária evangéliuma és más un. apokrif iratok, ugyanígy a Nag-Hammadi leletek – Krisztus után a 2.-3. évszázadban keletkeztek, és sok vonásukban „terheltek” az ókori ún. gnosztikus filozófia elemeivel. Ezek szerint Jézus nem istenember, hanem csak emberi tanító és megvilágosító. Bár Brownnak nyilván szimpatikusabb a nem isteni Jézus, ezekből az iratokból mégis kevesebbet tudunk meg Jézus emberi mivoltáról, mint a négy kánoni evangéliumból. Miért kellene tehát ezeket a viszonylag késői írásokat jobban elfogadnunk, mint az Egyház által elfogadott és Jézus élete utáni évszázadban már kialakult kánoni evangéliumokat?

• *Jézus istenfiúsága*

Brown szerint „Jézus Krisztus bámulatos hatású történelmi figura volt... királyokat buktatott meg, ... és új filozófiákat alapított.” Sem a kánoni, sem az apokrif evangéliumokban nem találunk utalást királyok megbuktatására vagy az új filozófiák alapítására, Brown erre vonatkozó állításai tehát alaptalanok.

Szerinte a niceai zsinatig, vagyis a 4. századig, halandó embernek tartották Jézust, csak ezen a zsinaton mondták volna ki istenfiúságát. Ezzel szemben Jézus istenségét egyértelműen hirdetik már Szent Pál levelei, amelyek Kr. u. 50. és 60. között keletkeztek. Különösen figyelemre méltók a Filippi hívekhez írt levél 2,6-7. sorai, amelyek Krisztus istenembségét jelentik ki.

• *Jézus és Mária Magdolna kapcsolata*

A regény szerint Jézus házasságot kötött Mária Magdolnával, és ebből a házasságból utódok hosszú sora származott, egészen napjainkig. Ennek megerősítésére hivatkozik az író a nőtlenség feltételezett tilalmára az akkori zsidó társadalomban és egyes evangéliumi részletekre – amelyek szerint Jézus kapcsolata erősebb volt Máriával, mint a többi tanítvánnyal – végül pedig Leonardo da Vinci „Utolsó vacsora” cí-

men ismert festményére, amelyen egyesek a Jézus melletti alakban Mária Magdolnát vélik felismerni.

A szerző állításával szemben a zsidóságnál nem volt tilalmas a nőtlenség, hiszen a Holt-tengeri tekercsek szerzői, az esszénusok a mai szerzetesekhez hasonló szervezetben, önkéntes nőtlenségben éltek. Jézus egyik kijelentése: „van, aki a mennyek országáért önként mond le a házasságról”, a saját nőtlensége miatt őt ért kritikákra adott válasz.

Az apokrif Fülöp-evangélium Jézus „társának” mondja Mária Magdolnát, ez azonban nem jelent feleséget, bár Brown házastársnak értelmezi. A „társ” főnév jelentése többrejtű, lehet hitsorosnak, munkatársnak és még néhány más állapotjelzőnek is fordítani. Az idézett szöveg folytatásában Jézus arról beszél, hogy Máriát azért szereti jobban sok más tanítványánál, mert mindenkinél jobban megértette tanítását. Ennek megfelelően a „társ” szellemi azonosulást, Krisztus tanítói munkásságának segítőjét jelenti.

A regénynek a közvéleményt talán legjobban felizgató megállapítása, amit címe is előtérbe állít, Leonardo da Vinci Utolsó vacsora elnevezésű műalkotásán Jézus mellett ülő alak azonosítása Mária Magdolnával. A jelenet Jézus elárulásának pillanatát ábrázolja, és jobbán azt a három személyt helyezte el a művész, akik ebben János evangéliuma 13,21-25. szerint kiemelt szerepet játszanak: az áruló Júdást, kezében a pénzes zacskóval, az ő szerepét firtató és később a hatalomnak ellenálló Pétert, késsel a kezében, és az Urat erről megkérdező, a helyzetről láthatóan magában tépelődő fiatal Jánost.

Ha feltételezzük, hogy János helyén valóban Mária Magdolna ülne, akkor feltehetjük a kérdést: hová lett a „szeretett tanítvány”, az ifjú János, és miért nem szerepel a képen Jézushoz közel álló más nő is, első sorban édesanyja? Egyébként a Lugano-tó melletti Ponte Capriasca plébániatemplomban van a képről egy 16. századi másolat, amelyen az apostolok alá odaírták nevüket. A Jézus jobbán látható személy képe alatt János nevét olvashatjuk.

A regény szerint Jézus megölése után Mária Magdolna, méhében hordozva Jézussal állítólag megkötött házasságuk gyümölcsét, Franciaországba menekült. A megszületett kislány a Sára nevet kapta, és őse lenne a Merovingok királyi családjában folytatódó leszármazási sorozatnak egészen máig. Minderről írásos dokumentumokat őriz a templomosok Sion-rendje, és ezeket akarja megszerezni és elpusztítani a Vatikán.

A regény szerint a Vatikán az Opus Dei szervezettel végezteti el azokat a tevékenységeket, amelyekkel saját döntéseit kívánja végrehajtani, saját véleményét akarja megvédeni, vagy az ezek ellen irányuló kritikákat akarja kivédeni, ebben az esetben Jézus istenfiúsága és feltételezett házassága körüli vitákban. Az Opus Dei szervezetet az 1900-as évek elején alapították, és ma is működik. Neve azt jelenti, hogy „Isten Műve”, és nem csak papokat, hanem világiakat is tömörít céljainak elérése érdekében. Ezek pl. az alapvető erkölcsi szabályok ismertetése, az Egyház véleményének terjesztése az élet védelméről, az Egyház hagyományainak őrzése mellett az idők változásai ál-

tal időszerűvé vált megújulás népszerűsítése, stb. Brown a tényleges egyházi gyakorlattal szemben azt állítja, hogy az Opus Dei tagjai a pápa követői, holott ezt a megbízatást csak az egyes országokba küldött nunciusok birtokolhatják. Ilyen tevékenységet az Opus Dei soha, sehol nem folytatott.

• *Mária Magdolna befektetése*

A regény szerint az Egyház tudatosan járatta le Mária megbecsülését, hogy ezzel megakadályozza Jézushoz fűződő szoros kapcsolatának nyilvánosságra kerülését, ám az Egyház igenis nagyra becsüli Magdolnát. A Magdalából származó Mária (ez a Magdalena vagy Magdolna név jelentése) Jézus közvetlen környezetéhez tartozott. Szemtánúja volt temetésének és az üres sírnak, ahol Jézus először neki jelent meg (Jn 20,11-18.). Mária azonosítása a Lk7, 36-50. soraiban leírt bűnös asszonnyal nem következik az evangéliumokból. Ez a vélemény a kora középkorban terjedt el, de csak a nyugati egyházban. Az evangéliumi szövegnek e mellett sem volt célja a bűnösség hangsúlyozása, hanem a bűnbánat és a megtérésé. Mária Magdolna különleges szerepe, hogy őt bízta meg Jézus azzal, hogy értesítse tanítványait feltámadásáról. A katolikus egyház a szentek között tiszteli őt, ünnepnapja július 22.

• *A nők háttérbe szorítása*

A regény szerint az ókori világ nő-központú, matriarchális volt, csak az egyház szorította háttérbe a nőket a társadalmi életben és papi szolgálatban is. Valójában a római birodalom társadalmában a nők nem vettek részt a közéletben, nem szerepeltek sem a szenátusban, sem a császárság intézményeiben.

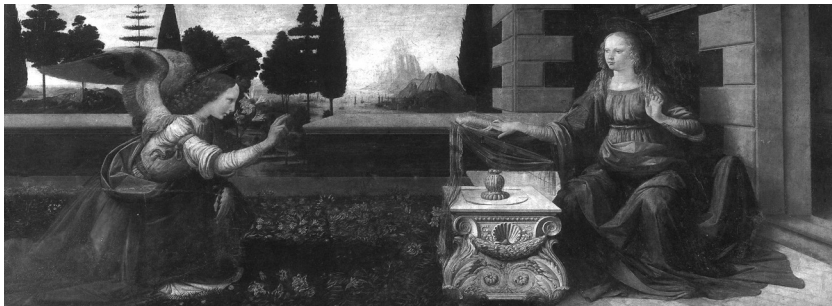
Az újkori egyházszervezeti jelenségek közül sokan bírálják, hogy nincsenek női papok a katolikus, az ortodox és az iszlám egyházban. A regény szerzője – történelmi, egyházszervezeti és ökumenikus szemléletben egyaránt megmagyarázhatatlanul – mindezt a katolikus egyházat teszi felelőssé.

Teljes mértékben a katolikus egyházra hárítja a regény a felelősséget a középkori boszorkányüldözésért. Kétségtelen, hogy a középkorban hibázott az egyház az eretnkségekkel folytatott küzdelemben, amiért II. János Pál pápa a jubileumi 2000. évben az Egyház nevében önvizsgálatot tartott, és bocsánatot kért. Hozzá kell tennünk, hogy a katolikus egyház hitvédelméből kiindulva a túlzó módszerek jelentős része helyi kilenegés volt, vagy egy-egy szervezet és az inkvizíciós bíróságok felelőssége. Voltak területek, ahol egyáltalán nem történt ilyen. Nem is tekinthető egyértelműen nőüldözésnek, mert az áldozatok kb. 20%-a férfi volt, nem is kizárólag katolikus indíttatású ügyek folytak, hiszen protestáns országokban is előfordultak.

A regény szerzőjének egyoldalú szemléletét mutatja az a tény, hogy a katolikus egyház nőkkel való kapcsolatát fejtegetve meg sem említi Jézus anyjának, Szűz Máriának azt a különleges tiszteletét, amely a katolikus egyházban kialakult. Ugyancsak nincs szó

más női szentekről, akik az Egyház egészében folyamatos és nagy tiszteletnek örvendtek, mint pl. Szent Anna, Árpádházi Szent Erzsébet, Lisieux-i Kis Szent Teréz, vagy kortársunk, Teréz anya. Elkötelezett életük az egész Egyházra, sőt azon kívül is, megújító hatást gyakorolt.

A regény azt sugallja, hogy a Biblia katolikus értelmezése szerint Éva követte el az eredeti bűnt, amikor a Paradicsomban az Úr tilalma ellenére szakított a tudás fájáról, és Ádámnak is adott belőle, ezzel bűnbe vitte őt

is. Ezzel szemben a Biblia kettőjük közös bűnéről szól, amelyért Ádám ugyanúgy felelős, mint Éva.

Az elmondottakból egyértelműen következik, hogy Brown a katolikus egyházba, elsősorban a Vatikánba vetett bizalmat akarja megingatni. Regénye csak egy váz, amelyet a katolikus egyház lejárására alkalmas, részben történelmi, részben kitalált tényekkel tölti ki. Figyelemre méltó, hogy szó sem esik a nem katolikus keresztényekről, pedig számos fontos kérdésben, mint a Biblia megítélése, Jézus Krisztus istensége, teljes egység van a keresztény felekezetek között. Más világvallásokkal sem sokat foglalkozik, vagy helytelen beállításban; pl. szerinte a zsidóság és az iszlám a katolikus egyház negatív hatása alatt áll. Dan Brown regénye komoly ösztönzés arra, hogy a keresztény felekezetek és a nagy egyistenhívő vallások összefogjanak, és együtt védelmezzék az egyetlen Istenbe vetett hitet.

Az előadó teológus, biblikus, a váci Apó Vilmos Katolikus Főiskola rektora, a főiskolán a szentírás-tudomány oktatója. Előadása 2007. december 2-án hangzott el a váci Piarista Diákszövetség előadó rendezvényén. Az előadás hangfelvétele és a szerzőnek a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Jeromos Füzetek című folyóiratában közölt cikke alapján közlésre szerkesztette: Bánhidi László.

★ ★ ★

A Piarista Diákszövetség által szervezett vasárnap délelőtti előadásokat a Váci Polgárban rövidítve közöljük. Ha teljes terjedelmében szeretné meghallgatni ezeket, és szeretne személyesen találkozni az előadókkal, de nem tagja a diákszövetségnek, akkor legyen PÁRTOLÓ TAG. Az előadásokon nincs belépődíj, de havi 100 Ft (évi 1000 Ft) befizetésével folyamatosan küldünk meghívót rendezvényeinkre. Ezzel támogatja a szervezést is, és a Diákszövetség szociális tevékenységét is, mint a diákok könyvvéltása, csángó iskolások magyar tanításának költségtérítése, stb. Bejelentkezhet a következő előadáson. Bejelentkezés a helyszínen vagy Deák Zoltánnál, T: 27/302-398

A SZERZETESÉK SZÉTSZÓRATÁSA ÉS ENNEK KÉT ÉVSZÁZADOS ELŐZMÉNYEI

ÍRTA: FARKAS ZSOLT

A kommunizmus áldozatainak ezévi februári emléknapjára egy megdöbbenő mondas hangzott el: a magyar Egyházat ezeréves története folyamán nem érte annyi megpróbáltatás, mint a XX. század második felében. Ez még akkor is kegyetlen, ámde valódi igazság, ha visszatekintünk mi, megmaradt magyarok a két évszázadra, amelyben a francia forradalom „vívmányai” hatottak hazánkra, s mindazt ami még majd a végén következett „haladó hagyományként” keresztény egyházainkra, ezen belül a katolikusokra: püspökökre, papokra, szerzetesekre, nemkülönben a hitüket és nemzeti értékeiket szilárdan őrző, kitartó és hűséges „névtelen” emberekre.

A piaristák is magyarországi megtelepedésük (1642) óta sok válságon mentek keresztül. II. József és az 1848-as forradalom például alaposan fölforgatták a Rend életét, a XX. század kihívásai azonban mindezeknél nagyobb megrázkódást jelentettek. (B.G)

A XIX. és XX. század tragikus hazai eseményeinek gyökerei kétségtelenül a francia forradalomhoz nyúlnak vissza, mintegy azok előképét jelenti. A Bastille-erőd lerombolásával kitört forradalom véres események láncolatát eredményezte hat esztendő alatt, megdöntve az abszolút királyságot és vele a régi rendet: a szabadság gondolatától eljutottak a vérengző szenvedélyek s hihetetlen szélsőségesek tombolásáig. 1789-ben elvették az egyházi nagybirtokokat, eltörölték a lelkipásztorkodással nem kapcsolatos jövedelmeket. A férfikolostorokat – a tanító és betegápoló közösségek kivételével – mind bezárták, a papi viseletet is megtiltották. Megalkották a „papság polgári szervezetét”, a püspökségek számát önhatalmulag csökkentették, a püspökök és plébánosok választását a helyi „tanácsokra” bízta. Kötelezővé tették az állameskü, amit ugyan a papság többsége nem teljesített, ezért őket elmozdították, száműzték, az elmozdított püspökök helyébe, jogellenesen újakat szenteltettek.

1791-ben *jakobinus* hangadók kerültek hatalomra, s megkezdődtek a tömeges bebörtönzések, kivégzések. 400 pap és több püspök is fogságba került, többüket halálra kínozták – ez lesz a sorsa 1793-ban a királynak és családtagjainak is. A köztársaság kikiáltásával megkezdődhetett a kereszténység teljes megszüntetésének a kísérlete, amelynek első lépései: templomok eladása, a keresztény időszámítás eltörlése, a vallási ünnepek helyettesítése a forradalmi évfordulókkal; Isten helyébe az „ész” helyezték, a Notre Dame oltárára egy feslett életű nőt ültettek botrányos orgiák közepette. A rémuralom évei alatt sok pap és apáca, nemesember és világi hitvalló szenvedett vértanúhalált. A forradalmárok közé sok megtévedt pap és szerzetes is oda keveredett. Végül a vérszomjas Robespierre, megsokallva a féktelen brutalitásokat, 1794-ben kimondatta a konventtel: van Isten, a lélek halhatatlan. Egy évre rá aztán – az ő és a forradalom szinte minden szereplőjének kivégzése után – már enyhült az egyházellenes hajszá.

A párizsi *jakobinus* klub, forradalmi eszméi terjesztésére, 1793 táján utat talált hazánkba is. Erre Martinovics Ignác vállalkozott, akinek *szabadkőművesek* és a „felvilágosodottak” segítségével terjesztett művei a Habsburg-ház ellen izgattak, a nép föllázításával a király trónfosztására. Ezért

két titkos társaságot alapított, melyek köztársaságot akartak, az egyházi vagyon egésze elkobzását, a forradalmi eszmék teljes körű életbeléptetését a francia forradalom mintájára. Rövidre sikerült felforgató próbálkozása 1795-ben Budán a lefejezésével végződött.

A *felvilágosodás* irányzatának egyik közvetlen forrása a királyi hatalmat támogató katolicizmust keményen támadó *libertinizmus*. Korszaka – megnevezésével ellentétben – teljes sötétségben élt a pozitív vallással szemben, s azt csak „elvakult indulatnak” vagy „csalásnak” tudta elképzelni. *Relativizmusnak* nevezett eszméségük a Biblia történetét is meg az isteni megváltás tudatával élő embert is jelentéktelen semminek igyekezett feltüntetni. *Szabadgondolkodó* táboruk a katolicizmust és az abszolút monarchiát egységesen, harcos módon támadta, a vallást a fantazmagóriák birodalmába utalta, az erkölcsant pedig a boldogtalanság fogalmával kapcsolta össze. Voltaire és a materialisták, műveikben széles körben terjesztették az *ateizmust*.

Az Egyházat korlátozni akaró francia divattal a „*felvilágosodottság*” és a „*gallikanizmus*” is bevonult Mária Terézia bécsi udvarába; csak a királynő egyéni jámborsága szabott korlátokat. Legfőbb képviselőjük maga II. József volt, aki ugyan egyénileg nem volt ellensége az Egyháznak, de a felvilágosodásnak és a „*gallikanizmusnak*” hatása alatt állt. Az előbbi XVIII. századi „*racionalista*” irányzatként a pozitív kereszténységet „*tudatlanságnak*” és „*sötétségnek*” gúnyolta: az utóbbi az Egyházat Franciaországban valamilyen nemzeti egyházzá kívánta szűkíteni.

A *jozefinizmus* mérhetetlen pusztítást vitt végbe a szerzetesrendek körében. II. József ugyanis 1781-ben eltörölte mindazokat, amelyek pusztán szemlélődő életet éltek, s így a társadalom javát szemmel láthatólag nem mozdították elő. A következőkben a teljes birodalomban 738 (Magyarországon 140) szerzetesház esett áldozatul a rendek felszámolásának; a megmaradtak szellemét pedig az ő rendeletei rontották meg. Az egyházi javak likvidálása nyomán tömérdek műkincs és kegytárgy kallódott el. A papnevelést érintő „*reformjai*” során bezáratta a püspöki papnevelő intézeteket s a kolostoriskolákat, és helyettük általános papnevelőket állított fel, amelyekben hitetlen tanárok egyházellenes szellemben oktattak. Beavatkozott még az istentisztelet (!) legapróbb részleteibe is. Az általa engedélyezett „*sajtószabadság*” pedig tárt kaput nyitott az egyházgyalázó szennyiratoknak.

(A fenti képtelenségek jórészt megismétlődnek majd a XX. században!)

A *piaristák* virágzásának a francia forradalom nyomán megindult *szekularizációs* mozgalom és a XIX. század egyházellenes irányzata hosszú időre véget vetett. II. József „*reformlása*” erősen belenyúlt a Rend életébe is, bár házaít nem oszlatta fel. A jozefinista egyházpolitika 1781-ben kiszakította a magyar provinciát a római központból, s a magyar provinciális jogkörét erősen megnyirbálta, a helyi előljárók választását az egyes rendházakra bízta. Később megszüntette a noviciátust, és arra kényszerítette a Rendet, hogy növendékeit a jozefinista szellemben működő egri és pesti központi szemináriumban neveltesse. A csá-

szár felforgató rendeletei már-már teljes anyagi és erkölcsi csóddal fenyegettek; a halála után következő királyok azonban már fokozatosan megengedték a normális állapothoz való visszatérést. A pápa (X. Szent Piusz) csak 1904-ben adott utasítást a római generaliciával történő kapcsolat felvételére és az 1906. évi rendi káptalanon részvételre. Ezzel a 125 éve megszakadt egység helyreállt.

A francia forradalom már alig röpké pár évtized múltán érezte egyértelműen hátrányos hatását az 1848-as forradalmunkra. Szabadságharcunkat nem csak az Egyház civil tagjai, a világi hívők tömegei támogatták, de március 15. után mindjárt a főpapság is nagyobbreszt üdvözölte a szabadság beköszöntét. Az általános lelkesedés persze leginkább az alsópapságra ragadt át. A szemináriumok kiürültek, mintegy 600 növendékük katonának állt; a felszentelt papok közül százan lettek tábori lelkészek, sőt többen maguk is fegyvert ragadtak. (A hősi halottak száma legalább 20.) A főpapok buzdító körleveleiken túlmenően anyagi támogatást is nyújtottak. A forradalomnak azonban voltak antiklerikális vonásai is, hiszen magán viselte a *jozefinizmus*, a *felvilágosodás* jegyeit is. Azonban semmi sem indokolta a szórványosan újra meg újra megerősödő egyházellenességet, ami pedig megmutatkozott például papok fogságra vetésében, egyes főpapok elűzésében, javainak elvételében is. Voltak szerzetesek, akik már-már a Rendek eltörlésétől, iskoláik elvételétől tartottak – s nem teljesen alaptalanul!

A kalocsa-bácsi főegyházmegye akkori érseke körlevelében óvott a forradalom radikalizálódásától, ami mind jobban hasonlított elődjéhez, a francia forradalomhoz a véstörvényszékek felállításával, egyház- és klérusellenességével. A katolikus egyház nem kapta meg hön áhított autonómiáját, Kossuth Lajos fenntartotta magának a püspökök kinevezésére vonatkozó főkegyúri jogát. Az iskolákban először fakultatívra tették a hittant, majd terbe vették az oktatás teljes szekularizálását. (...)Az orosz betörés hírére a kormányzó elrendelte. Hogy harcunk legyen keresztesháború, harangozzanak, böjtöljenek, könyörgő imát végezzenek a templomokban. Megkésve ugyan, de így fogalmazott: én a magyar katolikus klérus hazafisága iránt mindig a legnagyobb elismeréssel viseltettem. (B.B.)

A baloldali, liberális, radikális elemek kivívták Marx és Engels csodálatát is. Egyik vezérük, a vöröstollas „flamingó”, Madarász László rendőrminiszter volt, aki hivatalát csupa „elvtárssal” töltötte meg. Ő a belső „árulókkal” is leszámoló magyar *jakobinust* testesítette meg, aki kisszámú hasonzorú társával francia példákat követett. A 48-as alkotmány félretételét kívánta, és a köztársaságot, Kossuth diktatúráját ajánlotta, az ő kormányzóvá választását indítványozta. Végül igyekezett őt a Ház elnapolására rávenni, és Görgey hadbíróság elé idéztetni, sőt Széchenyi Istvánt mandátumától megfosztani. Jellemző Madarászra, hogy a képviselőket a párizsi „példákkal” fenyegette; és leírta azt is, hogy a „Háznak el kell múltnia”, mert „megérett a halálra”.

1918/1919 forradalmi Magyarországon a francia forradalomhoz hasonló szörnyű események teljes valóságában nem következhetek el, de kitörésének megvoltak a sajátos előzményei, „példaképei”: a *szocializmus*, a *marxizmus*, különösen is a korabeli *liberalizmus*, amelyek mind-mind a vallás ellen harcoltak, elvetették annak igazságait és az isteni törvényeket, s a vallást gúnyoló, istenkáromló megnyilvánulásokat terjesztették. Együttal felléptek a hagyományok ellen, a házasság meg a család eszméjét rombolták, amibe nagyon is belefért a szabad szerelem, meg a magzatelhajtás szorgalmazása. A proletárdiktatúra „példaképének” hát eredendően a francia forradalom tekinthető, amelynek eszméi hatással voltak már korábban is a XIX-XX. századi marxistákra.

Az I. világháború lezárulásával, az egyoldalú fegyverszünet meg a Kis-Antant hatalmak katonai behatolása nyomán anarchia alakult ki, s a Nemzeti Tanács irányítása lassan a szélsőségesek kezébe ment át. Majd Kun Béla viszsztatértevel csak úgy ömlött a bolsevista propaganda, s az új kormány kommunista irányba tolódott. Ez Kun Bélával megegyezésre jutva, létre jöhetett a *Tanácsköztársaság*, amely lényegében az orosz bolsevisták izgatásával kitermelt anarchia.

A Forradalmi Kormányzótanács rövidesen általános elvként kimondta az állam és egyház szétválasztását, s haladéktalanul felállították a Vallásügyi Likvidáló Hivatalt. Ennek élére Fáber Oszkárt – egy ateistává és szociáldemokratává lett korábbi piarista szerzetest – állították. Kezdetben nem tudták eldönteni: az egyházak békén hagyására vagy megsemmisítésére törekedjenek; abban azonban eltökéltek voltak: az egyházi vagyont köztulajdonba veszik, „szocializálják”. Március végén az első egyházpolitikai rendeletükben határoztak arról, hogy a vallásfelekezeteknek semmiféle támogatást nem nyújtanak, a lelkészek sem fizetést, sem nyugdíjat nem kapnak, kivéve a „nem reakciós” (!) alsópap-ságot. A lelkiismereti és vallásszabadság csak papíron létezett, megbízottaik rendszeresen ellenőrizték a templomban elhangzottakat. Voltak kísérletek a templomok világi használatára történő elvételére: a lelkészlakásokat viszont teljesen kisajátították. Az egyházi vagyon elrablására felállított „likvidáló bizottságok” munkája viszont vonatottan haladt. Maga Fáber Oszkár törtető személyiségként népbiztossá kívánt lenni, saját magát elkötelezett kommunistának beállítva; ám erre már nem került sor.

Az „őszirózsás forradalom”, de főként a Tanácsköztársaság átmeneti krízisbe sodorta a Piarista Rendtartományt. Az előbbi főként az oktatás átszervezésével állított kihívásokat a piaristák elé; az utóbbi az egyházi iskolák teljes megszüntetésére törekedett. Az 1919. március végén kelt rendelet kimondta, hogy az oktatás állami feladat, és ezért az állam átvész minden nem állami nevelési és oktatási intézetet azok ingó és ingatlan vagyonával. Alkalmazottaik közül pedig azoknak ad állást, akik beilleszkednek az új rend társadalmába és szellemébe: papoknak, szerzeteseknek, apácáknak csak akkor, ha világiakká válnak. (B.G.)

A Piarista Rendtől például elvették mernyei birtokát, valamint összes iskoláit és rendházait, azaz teljes vagyonát. A Provincia ugyan életben maradt, de teljesen ellehetetlenült. Miután megszüntették teológiai és tanárképző intézetét, valamint noviciátusát, kénytelen volt elbocsájtani minden növendékét. Legtöbben továbbra is a rendházakban tartózkodtak: az örökfogadalmas piaristák együtt maradtak, és folytatták a tanítást, amennyire a megváltozott keretek engedték. (B.G.)

A „proletárhatalom” uralma alatt a gazdagság szétzüllött, s a terror rémuralma következett. Szamuelyt diktátori hatalommal ruházták föl, a korábbi polgári és katonai élet vezetőit lecsukták. Román csapatok hatoltak be, amellyel a Vörös hadsereg katonai erői nem bírtak. Július legvégén aztán a hatalmat kénytelenek voltak átadni a szocialistáknak, s elszöktek, majd a szocialisták is megbuktak.

A nemzeti erők Aradon, majd Szegeden, illetve Bécsben szervezkedtek. A külügyminiszter és a Nemzeti Hadsereg főparancsnoka Horthy Miklós lett; 1920. március elsején kormányzóvá választották. A nemzeti erők tehetetlenek voltak az Antant „béke”-diktatúrával szemben, így azt június 4-én alá kellett írniuk. A vétlen áldozatok tömegét produkáló proletárforradalom esztelen tobzódása után az ezeréves Magyar Királyság területének közel háromnegyed részét elrabolták – de nem háborúban, és nem is a hadseregtől, hanem a bolsevizmus által megrontott fegyvertelen lakosságtól –, ráadásul úgy, hogy az ország terü-

letén, a háború végén idegen katona akkor még nem is tartózkodott. Hazatérő katonáink fegyveres erejétől a gonosz szándékú új vezetők fosztottak meg.

A „dicsőséges” 133 nap írott emlékezete például fennmaradt országshírlapokban az *iskolai értesítő*ekben. Így a pesti piarista gimnázium erről visszafogottan csak ennyit ír:

A tanév lefolyása megfelelt országunk forradalmi állapotának. Ennek részleteiről szükségtelen megemlékezniünk. Az új szellemnek a középiskolákba bevétele régi, érdemes főigazgatónk nyugdíjazásával kezdődött, s a hittan tanításának eltiltásával és az igazgatóknak új szellemű vezetőkkel történt kicserélésével folytatódott.

A trianoni diktátum súlyosan érintette a magyar piaristaságot. Az egykor volt 25 rendházból 11 maradt meg a hozzájuk tartozó iskolákkal. A határon túlra kerültek közül voltak – rendházak és iskolák –, amelyek megmaradtak (esetleg az újonnan alapított szlovák és román rendtartományt alkotva), de néhány – ugyancsak rendház és gimnázium – ekkor szűnt meg. Aztán a II. világháború elején történt revíziók visszahoztak elcsatolt intézményeket, sőt (például Szabadkán) új is alakult. De mindez, nagy fájdalomra, igencsak átmenetinek bizonyult...

Amiket a hazánkkal ellenséges, ország rontó mozgalmak eleddig véglegesen nem tudtak megvalósítani, arra a *vesztett háború* után lehetőségük nyílt. Hivatkozási alapja a legújabb hatalomnak is a francia forradalom lett, de a „példakép” természetesen a keleti „proletár” világhatalom, a hazánkat elfoglaló és (összességében) 47 esztendőn át szigorúan megszállva tartó Szovjetunió. Nekik akkor már negyedszázados „gyakorlatuk” volt abban, hogyan kell népüket istentelenné tenni, nekünk pedig meghozták az üldöztetés és rettegés évtizedekre szóló vészidőszakát.

A háború végén a magyar katolikusok érthető aggodalommal tekintettek a bizonytalan jövőbe. 1919 tapasztalatai, illetve a kommunisták közismert vallásellenessége nem hagyott kétséget afelől: nagy ártrendeződésre kerül sor a „felszabadulás” után. A szovjet hadsereg bevonulását követően falragaszokon lehetett olvasni a katonai hatóságok parancsát, miszerint nem éri bántódás az Egyházat, mindenki továbbra is szabadon gyakorolhatja hitét. A kezdeti fellélegzés után megkezdődött a szervezett egyházüldözés korszaka. A harc öt évig tartott: ennyi kellett, hogy az állam – legális és törvénytelen eszközeit bevetve – kicsikarja az Egyháztól az 1950-es megállapodást. (B.G.)

Ennek a bizonyos öt esztendőnek kezdeti történései címszavakban: a katolikus szervezetek újraindításának akadályozása, újaknak elutasítása, vallásos folyóiratok megjelentetésének korlátozása, betiltása, a könyvkiadás nehezítése, sajtótámadások elsősorban a katolikus egyház és a szerzetesrendek, iskoláik és hitoktatás ellen, a 100 hold feletti birtokok államosítása, kisajátítása, kiosztása, az egyházi vallásos megmozdulások akadályozása, katolikus egyháziak és világiak elleni koncepciós perek, internálások, bebörtönzések, halálos ítéletek, egyházi ünnepnapok munkanappá nyilvánítása.

1947 őszétől – a Szövetséges Ellenőrző Bizottság megszünése után – az egyházak elleni támadások felerősödtek. Napirendre tűzték az állam és az Egyház szétválasztását, a templomokba történő visszaszorítását, végső soron felszámolását. Így a névleges „függetlenítésből” teljes „függőség” lett! Mindezen állami intézkedéseknek a célja az egyházakkal való „megállapodás” kikényszerítése volt a jogok korlátozására, az ellenőrzés bevezetésére és a „vallásszabadság” bizonyítására (főleg a naív Nyugat megtévesztésével).

1948-ban aztán elérkezett a „klerikális reakcióval” való erőszakos *leszámolás ideje*. Bármennyire is legális parlamenti lehetősége kezdetben nem volt az akkori „népi de-

mokráciának”, mégis a kommunisták Rákosi vezetésével – politikai cselvetések egész sorozatával – rövid idő alatt persze elérték a jobboldali pártok (s mindezzel a polgári eszmék) vereségét. Annak az évnek a nyarán – Pócspetri provokációjának ürügyén rendezett koncepció per nyomán – az Országgyűlés megfélemlített, megtévesztett, megvásárolt képviselőivel megszavaztatták a hitvallásos iskolák államosítását. Így a szerzetesek iskoláik elhagyására kényszerültek. Az ország 9000 tanintézetének több mint a fele akkor az egyházak kezelésében volt, a katolikus fenntartásúak pedig az összesből egyharmad részben. Ezeket most mind államosították.

A kommunisták tárgyalását kikényszerítő igyekezete ekkor még nem érte el célját a katolikusoknál – összhangban Mindszenty József és a Püspöki Kar felfogásával, de XII. Piusz elképzelésével is. A tragikus végkifejlet a *hercegprímás* 1948. karácsonyi letartóztatása, börtönbe hurcolása, embertelen megkínzása, a szabadvilágot megrázó koncepciók pere és életfogytiglanra ítélete lépéseivel érkezett el.

1949. évi Szent István ünnepére időzített „sztalini” alkotmányt – az alapvetően és lényegileg törvénytelen – új összetételű, „egypárti” országgyűlés megszavazta, amely (az ismert módon!) „biztosította” a „vallásszabadságot”, s máris fakultatívvá tette a hitoktatást. Nem kellett már sok idő ahhoz, hogy ez a fajta hitoktatás is előbb az iskolákban, majd lassanként már a templomokban is elsovadjon az általánosan eluralkodó félelem légkörében. (Másfél évszázad kellett ehhez).(...)

Ez év őszén további egyházi egyesületeket oszlattak fel a megmaradtakból, és – a következő évre, két hullámban – a betegápoló férfi és női szerzetesek igen nagy részét kitették a kórházakból. (Ez a társadalomellenes tett máig tartóan érezteti hatását.)

A magyar piaristákat is súlyosan érintették a háború utáni korlátozó intézkedések. Pár éves „országgyarapodás” után visszaállt a Trianon által csonkított állapot, és folytatódott a front átvonulása miatt pár hónapra megszakadt tanítás is. A rendi vezetésben kényszerű változások történtek: Zimányi Gyula provinciális helyébe 1946-ban *Tomek Vince* atya került, majd 1947-ben Rómába távozván, *Sík Sándor* követte, így órá hárult a következő évek legnagyobb felelőssége a provinciában...

A tanári testületben is történtek sajnálni való változások. Voltak, akik a háború végével maradtak Németországban, Ausztriában, vagy elmenekülve új házakat és iskolákat nyitottak az USA-ban (Buffalo, Devon, Florida, Washington). Voltak, akik kimentek a Rendből vagy az évtizedek során sokfelé plébániákon találtak maguknak beosztást a *hontalanságban*.

Ebből a még rendezetlen első időszakból maradt meg *Tomek atya levele* (1949. február 6.), amelyben néhány kikerült rendtársáról tudósít.

Vénusz T. véglegesen elbocsátást nyert. Szűcs L. és Molnár S. (3-3 évre), Kozáky I. (2 évre) exklauztrációt kapott. Meskó L., Gerencsér I. és Rozsály F. Kuba szigetén van, s remélik a Los Angelesbe kijutást. Bátori J., a két Senye (I., F.) és Sárvári J. Barcelonában van. Megyer J. Madridban, Sántha a Gy. Firenzében, Torontáli L. Rómában, ő rövidesen Barcelonába megy. Bozi F. és Magyar L. Bécsben, ő egyelőre maradjon Ausztriában, majd a következő évre jöjjön Olszországba, vagy menjen a spanyolokhoz. Bozi F. valószínűleg Ausztriában marad. Márton K-ről semmit sem lehet tudni.

Akik viszont *ithon* maradtak, azoknak a sorsa is – de más okból – sok esetben igen sanyarúan alakult. Bár az országosan felállított bizottságok általában megadták az igazolásokat, de sokuk ellen hamarosan elkezdődtek a *politikai indít-*

tatású támadások. Előfordult, hogy diákokat igyekeztek be-
lerángatni „fegyverrejtegetési”, „összeesküvés” és „szer-
vezkedési” ügyekbe. 1948. őszétől piarista tanárok már nem
vállalhatták a tanítást az állami (államosított) iskolákban
(kivétel három volt), csak a hittantanárok Az egyetemeken
tanuló piarista növendékek is tanulmányaik abba hagyásá-
ra kényszerültek. Az állás nélküliek igyekeztek lelkipászto-
ri beosztást, vagy ennek hiányában valamilyen civil foglal-
kozást választani (általában kiköltözve a rendházból is), de
kilépések is történtek a Rendből, sőt az Egyházból is.

Ebben az 1948-49-es időszakban megkezdődtek a *letartó-
ztatások*: Korcsiák Ede (7 év), Lénárd Ödön (első szakaszban
2 év és 2 hónap), Rónay Jenő (3 év és 10 hónap), Weiner Fe-
renc (3 év) került börtönbe. Az 1950-ig terjedő rövid idő-
szakban a diktatórikus hatalom az országosan elrendelt *álla-
mi eskü* letételét kívánta elérni az egyházi személyek részéről
is azon a címen, hogy ők fizetésekiegészítésben részesülnek.

A *Püspöki Kar* 1949 végén ezt saját maguk számára nem
fogadta el – mivel erre csak a Szentszék adhat engedélyt, el-
lenben a többi egyháziaknak engedélyezte a „hűségesküt”.
A szerzetesrendi vezetőknek most állást kellett foglalniuk,
ami megegyezett a főpásztorokéval. A piarista szerzetesek
végül is – Tomek Vince generális levélbeli magyarázatára fi-
gyelemmel – letették az esküt, viszont Sík Sándor – szerze-
tesrendi előljáró társaihoz hasonlóan – ezt megtagadta.

A következő politikai „buktatót” a csalárd „békemozgal-
mi” ívek aláírása képezte, amit a Püspöki Kar 1950. tava-
szán hasonlóképpen megtagadott. A diktatúra erre föl
szervezett üldözésbe fogott: atrocitásokat követett el, és a
rendi tulajdon még megmaradt részét is elvette 1949-1950
folyamán, de még a „törvényesség” kereteit is megszegve.

A kommunista párt (MDP) 1950-ben már nem húzta to-
vább a szerzetesrendek térdrekenyserítését. Nyár elején
világossá tette: új stratégiához folyamodik, közvetlen erő-
szakba kezd, ami a *szerzetesek elhurcolását* jelenti. Ez négy
részletben ment végbe, mindegyik meglepetésszerűen s az
éj leple alatt, alig hagyva időt a felkészülésre. Június 7-én és
9-én 320 férfiszertetést és mintegy 600-700 apácát hurcol-
tak el a déli országhatár mellől. Június 18/19-én nagyobb-
részt a fővárosi rendházakból ugyancsak férfi és női szerze-
teseket internáltak az ország északi kolostoraiba és püspö-
ki székházakba bezsúfolva. Végül július 11-én és augusztus
14-én együttesen további 187 szerzetesre került sor. Az „in-
dok”: eredeti helyükön maradásuk „a közrend és közbiz-
tonság szempontjából aggályos”. Mindezek (a Szibériába
hurcolás fenyegetésével is) az Egyház zsarolását szolgálták
az alsópapságnak a papi „békemozgalmomba” terelésére, a
püspökkel történő „megegyezésre”; ez utóbbiak közül töb-
beket hurcoltak kényszerlakhelyre.

Mindez az utolsó lépcsőfok volt, hogy beteljesüljön
Rákosiék hosszasan munkált célja: az *Egyház megtörése* a
„megegyezés” aláírásával. S valóban, most már a püspökka-
ri elnök, Grósz érsek kérte június 20-i levelében a *tárgyalá-
sok megkezdését*, amelyek június–augusztus folyamán heti
rendszerességgel folytak Rákosi, illetve Kádár meg három
miniszter, valamint Grósz és két főpap meg három szerze-
tesfőnök (egyikük Sík Sándor) között. Ennek sarkalatos
pontja a szerzetesekről szólt. Maga Rákosi II. József vala-
mikori intézkedéseit hozta elő, követendő példaként a jo-
zefinista egyházpolitikát. E tárgykörben Grósz érsek há-
rom lehetőséget vetett föl: fölосzlatást vagy az állam vagy
Róma által, illetve külföldre távozásukat. Az állam közben-
só ajánlata a volt jozefinista modell: mindössze csak a taní-
tással foglalkozó szerzetesek meghagyása. Az Egyház kí-
vánta 750 helyett az állam 400 szerzetest javasolt, meg 6
fiú- és 2 leánygimnázium újraindítását.

A kommunista diktatúra által *kierőszakolt „megegyezést”*,
augusztus 30-i aláírása után, szeptember 7-én hirdették ki,
amelynek „eredménye” tragikus. 59 szerzetesrend működé-
si engedélyt vontak meg, azaz összlétszámuk 95 százaléka-
tól. Megmaradhatott 160 szerzetes az engedélyezett 8 kö-
zépiskolában, továbbá 400 szerzetes egyházmegyei szolgál-
latra. A vezetőség létszáma rendszerként 16-18 lehet (az apá-
cáknál 14 fő), a növendékek száma 10-10 fő. A megállapo-
dás előírta az Egyháznak a rendszer támogatását (ötéves
terv, „békemozgalom”, termelőségvetkezetek), aminek elle-
nében az állam (folyamatosan csökkenő) anyagi támogatást
ígért, és „vallásszabadságot”.

Az egyházi személyek internálása már a rendelet más-
napján megszűnt; a feloszlott házakat decemberig kel-
lett kiüríteni, ahonnan ekkor 11 ezernél több szerzetes (eb-
ből 2300 férfi és 8800 apáca) kényszerült távozni. Az idő-
sek papi otthonokba kerültek, a „kereten” kívüliek pedig
civil foglalkozás után nézhetek, kórházi munkát is vállal-
hattak, de közösségben már nem lakhattak. 10 százalékuk
„ment ki” a szerzetekből.

A *piaristák* 1950. évi létszáma 237 volt a 11 házukban. A
június 16-i, 19-i és július 30-i internálásuk 6 házukat érin-
tette (Nagykanizsa, Szeged, Vác, Magyaróvár, Tata, Sátor-
aljaújhely), ahonnan őket Vácra, Jászberénybe és Új-Hat-
vanba integrálták. (Ez utóbbi helyen elkövetett kegyetlen-
kedést Sík Sándor számon kérte Rákosin!). A piarista te-
vékenység két gimnáziumban (Budapest, Kecskemét)
folytatódott 2-2 párhuzamos osztályban, 40-es létszámmal.
A decemberig még lakott 3 házból kellett véglegesen ki-
költözniük (Debrecen, Veszprém, Mernye); a 11 korábbi
ház sorsa így „rendeződtött”...

A diktatúra mindezzel korántsem elégedett meg, a *letar-
tózatások* még szélesebb körben fokozódtak. A vonatkozó
szakirodalom – még mindig nem teljes anyaga – 232 szer-
zetessel, köztük 36 piarista történetével foglalkozik, mint
akik 1944-től üldöztetést, fogságot szenvedtek. Kettőjük
ellen még németellenességük miatt indult eljárás. Kornis
Gyula országgyűlési elnököt már az oroszok bejövetele
előtt szabadon engedték, Egyed Andrást egészen Pest eles-
téig az itteni rendház pincéjében egy rendőr állandó őrizete
alatt tartották. A *front átvonulása* után román, illetve
szovjet területen öten szenvedtek üldöztetést, fogságot,
sőt, rabhalált is. A többi – nem végleges adatok szerint –
29 piarista *idehaza* volt kitéve zsarolásnak, internálásnak,
börtönnek, súlyos bántalmaknak (kurtavas!), amelyeket
illegalitás, eltűnés, menekülés követett. Történt egyházi
felfüggesztés és meghasonlás, elmezavar, kilépés, sőt ön-
gyilkosság is. A *külföldre* kényszerültek közül a Névtár em-
líti az osztrák (Bozi F.), a nápolyi (Megyer J., Szűcs L.), az
USA-beli rendtartományba (20 magyar), illetve Olaszor-
szágba (Sántha Gy.) jutott piaristákat.

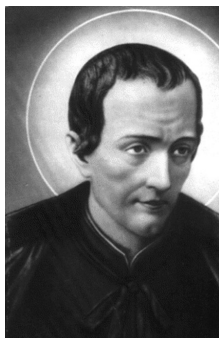
Végül a *letűnt diktatúra* lezárásának számíthatjuk az
1989. augusztus 28-i elnöki tanácsi rendeletet, majd az
1990. február 6-án Németh Miklós miniszterelnök és Paskai
László bíboros püspökkari elnök által közösen aláírt köz-
leményt az 1950. évi, kényszerrel megkötött *egyezmény fel-
bontásáról*. De azóta, mindaddig még szimbolikus bocsá-
natkérés sem hangzott el...!

HIVATKOZÁSOK: Böszörményi Géza: A magyar piaris-
ták 1950-ben; Havasy Gyula: Magyar katolikusok szenvedé-
sei 1944-89; Hetényi Varga Károly: Szerzetesek a horogke-
reszt és a vöröscsillag árnyékában; Katolikus lexikon (1931);
Piarista névtár 1666-1997; Bábel Balázs, Fáy Zoltán, Fazekas
Csaba újságcikkei (Új ember, Napi Magyarország, Magyar
Nemzet).

A Pompilius-emlékévről a Zalai Hírlapban

A 300 éve született Pirrotti Szent Pompiliusz piarista atyára emlékezik idén a Rend. Az egész éves programsorozathoz a nagykanizsai Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Donáti Celesztina Óvoda, valamint a Szent Pompiliusz Templom is csatlakozott.

Pirrotti Szent Pompiliusz (aki eredetileg a Domenico Michele Giovan Battista nevet kapta a keresztségben) 1710-ben született az olaszországi Montecalvo Irpinoban. 1728-ban öltötte magára a piarista reverendát Nápolyban. Rövid idő alatt nagy népszerűsége

tett szert a hívek körében, rendszeresen keresztutakat tartott, míg váratlanul fel nem függesztették a prédikálás és a gyóntatás alól – ettől kezdve élete hányattatásban telik. Befolyásos személyek is latba vetették érte tekintélyüket, ám hiába: kitiltották a Nápolyi Királyság területéről. A szankció okát mind a mai napig homály fedi, életrajzírói is csak találgatnak. Lehet, hogy üldöztetés, lehet, hogy

számkivetés volt, ugyanis Pompiliusz kitartott a szerencsétlenek és a megtévelyedettek szeretetében, szót emelt a szociális igazságtalanságokkal szemben, s nem békélt meg a politikával. 1766-ban tért örök nyugalomra Campi Salentinában. XIII. Leó pápa 1890-ben boldoggá, XI. Pius pedig 1934-ben szentté avatta.

Egy évvel később Nagykanizsán felszentelték az első, Szent Pompiliusz tiszteletére emelt templomot. A Piarista Rend az idei évet a jubileum jegyében üli meg. Campi Salentinában nyitották meg az emlékév rendezvénysorozatát, melyhez a nagykanizsai Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Donáti Celesztina Óvoda is csatlakozott.

– Mivel rendünk alapítójával, Kalazanci Szent Józseffel szemben Pompiliusz viszonylag kevesebb időt töltött iskolában, közülünk is sokan úgy tekintettek rá, mint akinek kicsit félresiklott a hivatása, merthogy nem igazi piarista oktatómunkája miatt vált szentté – mondta Vereb Zsolt, az intézmény igazgatója. – Ma már azonban egyik legfontosabb szentünként ismerjük el. Isten iránti személyes elköteleződése miatt is példaképünk lehet, személyes barátjának tekintette a Teremtőt. Fennmaradt lelki naplója, amelyben rendkívüli kedvességgel szólítja meg az Urat és a Szentháromság személyeit: előbbit édes jó apjának, Krisztust kedves testvérének, a Szentlelket pedig galambocskájának hívta. Példamutató módon tartotta meg szerzetesi elköteleződéseit is. Ténylegesen megélte a szegénységet, s áldozatos szeretettel fordult a legelesettebbek felé. Bátorsága példaértékű volt, nem hátrált meg semmilyen hatalomtól, de soha nem a maga igazát, hanem a legszegényebbek ügyét védelmezte.

Vereb Zsolttól azt is megtudtuk: Pirrotti szülővá-

rosa és nyughelye, Montecalvo Irpino és Campi Salentina már régi barátságot ápol szülötte kapcsán; az együttműködésbe most szeretnék bevonni a szent tiszteletére úttörőként templomot emelő Nagykanizsát is. Ennek első lépcsőfoka lehet, hogy a piarista rendtartományon belül a dél-zalai város lett az emlékév rendezvényeinek magyarországi házigazdája.

– Egy márciusi zarándoklattal kapcsolódtunk a programsorozatba – árulta el Vereb atya.

Pompiliusz 1728. március 25-én tett ünnepélyes fogadalmat Nápolyban, mi pedig e napon a diáksággal Homokkomáromban ünnepi szentmisével nyitottuk meg az emlékévet. Július 19-én kerül sor az iskola szomszédságában álló Szent Pompiliusz templom búcsújára, melynek keretében szentmise, ünnepi hangverseny, illetve kerti vendégség lesz. A magyar Piarista Rendtartomány is elzarándokol Campi Salentinába, immár harmadik éve részt veszünk az ottani hagyományos rendezvényeken.

A városka lakói mélységesen tisztelik Pompiliuszt, július 10. és 19. között hatalmas, 5-6 kilométeres körmenetet rendeznek, oltárokat emelnek, s változó útvonalon körbehordozzák a szent életnagyságú szobrát. Van, ahol díszőrséget adnak, s a házak ablakait szélesre tárják, hogy ha másként nem, így áldja meg a szobor az otthonokat. Szeptember 25. és 29. között pedig itt, Kanizsán rendezünk megemlékezés-sorozatot. Elsőként 25-én szentmisére kerül sor a Jézus Szíve templomban, ahova több püspököt is elvárunk. E napon tartjuk az összes magyarországi piarista iskola diákkórusainak találkozóját, ünnepi hangversenyt szervezünk, s a város többi katolikus templomába is elviszük a Szent Pompiliusz templom szobrát, továbbá ünnepélyes körmenet is lesz. Még mindig 25-énél maradván, a nap folyamán avatjuk fel *Kligl Sándor* Mamma Bella című szobrát az iskola udvarán. Pompiliusz ugyanis Szűz Máriát csak így, Mamma Bellának szólította. A programok sorában 26-án és 27-én előbb a gimnazistákat, majd a felső tagozatosokat várjuk a Csónakázó-tó partjára játékos sportvetélkedőre, amely a „Pompiliáda” nevet kapta. Huszonnyolcadikán a város és környéke ifjúsági hittanos csoportjait hívjuk vetélkedőre, 29-én, Pompiliusz születésnapján pedig szűk családi körben emlékezünk meg szentünkről.

Zalai Hírlap, szerző: Horváth-Balogh Attila

„A halál nem jelent semmit, csupán átmentem a másik oldalra...”

Megemlékezés dr. Frigyesy Ferenc kecskeméti öregdiákról

Váratlanul érte Frigyesy Ferenc piarista diáktársunk tragikus hirtelenséggel 81 évesen, július 31-én bekövetkezett elhalálózása mindazokat, akik őt lakóhelyén túl is ismerték. Egykori iskolájának, a kecskeméti Piarista Gimnáziumnak életében elvülhetetlen érdemeket szerzett, majd az 1988-ban megalakult

Magyar Piarista Diákszövetség kecskeméti tagozatában – amely az 1925-ben létrejött helyi diákszervezetet követi – az első elnök igen nehéz feladatát vállalta.

Temetése 2010. augusztus 9-én ment végbe a város köztemetőjében, amit követően dr. Czeglédi Zsolt piarista házfőnök mutatott be lelki üdvéért engesztelő szentmisét a Piarista Templomban.

Ágoston László egykori piarista osztálytárs búcsúbeszéde dr. Frigyesy Ferenc koporsója előtt

Mélyen tisztelt Gyászoló Hozzá tartozók, Barátok,

Dr. Frigyesy Ferenc koporsójánál állunk, valamenynyünk szívét fájdalom szorítja össze. Milyen különös, hogy a gyászos eset mindennapi, és mégis milyen mélységesen tud fájni. Beleremeg minden tagunk. Tudjuk pedig, hogy csak átutazók vagyunk itt a földön. Hiába tudjuk életünk fonálát ilyen vagy olyan

módszerekkel hosszabbítani, az örökkévalósághoz képest az csak egy morzsa. Vigasztalunk tudomásul: akit szeretünk, szerettünk, emlegettünk az nem hal meg soha. Annál is inkább, mert amit élete során alkotott lelkiekben, tetteiben, szolgálataiban, azok nekünk útmutatásul szolgálnak életünk végéig. Most csak a jóságot hordozó testet temetjük el, Feri szellemi hagyatékát soha. Ilyenkor eszünkbe villan – Istenem – mintha nem is olyan régen történt volna az az 1939 szeptembere, amikor a Kecskeméti Piarista Gimnázium előcsarnokában zibongott 72 kissé ijedt tekintetű rövidnadrágos fiúcska. Ugyan ki vállalja ezt a „nagy halom” gyermeket? Ekkor élénk állt egy fiatal, akkor kezdő bátor tanár, aki az osztályfőnökséget vállalta: *Mészáros Imre*, áldott emlékű atya. Egyetlen gyermekei lettünk és voltunk nyolc éven keresztül.

Az évek teltek-múltak, és ahogyan a madarak választanak maguknak tapasztalt, megbízható *vezérszárnyast*, ez várt Ferire is. Megértő, segítőkész osztálytársnak bizonyult. Mindvégig kitűnő bizonyítvánnyal zárta az éveket, határtalan szorgalommal.

Időközben – 1947-re – az osztálylétszám 25 főre zsugorodott. Ennyien érettségiztünk, de mára már csak tizenegyen álljuk körül a maradék magyar haza drága földjébe vájt sírgödröt. A tizenegy főből álló kis csapat vezér nélkül maradt. Dr. Frigyesy Ferenc célba ért, hisz ő járt legelő a maga 81 évével. Igen, de a kis csapatnak még lépdelnie kell, ám ezek a lépések egyre bizonytalanabbak.

70 éves találkozó Szegeden

A napokban megható és felemelő kis ünnepségnek volt színhelye a Szegedi Dugonics András Piarista Gimnázium kis tanácsterme. Itt tartották 70 éves érettségi találkozójukat az 1940-ben végzett öregdiákok.

Ezt a kerek évszámú találkozót megtisztelte jelenlétével az iskola mostani igazgatója, Pető Gábor is. Az ajtóhoz legközelebb ülő öregdiák „vigyázzt” vezényelt, és jelentést adott:

– Igazgató úrnak jelentem, az osztály létszáma 4 fő – bepárasodott a szeme, és elcsuklott a hangja – 44 fő igazoltan távol...

Ezek után megkoszorúzták a PRO PATRIA feliratú fehér márványtáblát. Egyikük elmondta a Szózat záró versszakát: „...*Légy híve rendületlenül Hazádnak, óh magyar*”

A névsor felolvasásakor felelevenítettek egy-két epizódot, amely e társukhoz fűződött. Felidéztek egyik tanáruknak a ballagáskor elmondott „útravaló” gondolatát:

– Emberek vagyunk, tévedhetünk, megbocsájthatunk egymásnak... – talán ma is aktuális lenne!

Az igazgató úr mosolyogva mondta: ő, de még a szülei sem éltek, mikor ezek az ősz hajú (kopaszodó) „diákok” ballagtak 1940. május 7-én.

A fiúk egymás szemébe mosolyogva mondogatták, milyen jól nézel ki, letagadhatnál tíz évet. (Gondolatban hozzáfűzték: milyen rozoga vénember lett belőled...)

Mikor elénekelték a ballagó nóta utolsó sorát, gombóc került a torkukba, és könny csillogott a szemekben: „*Fel búcsúcsókra cimborák...*”

Fogadkoztak, hogy jövőre ugyanitt találkoznak ismét... – de hát ki lát a jövőbe...?

Szeged, 2010. májusában

(némó)

Vigaszul hozom fel, hogy drága osztályfőnökünk, Mészáros Imre tanár úr kitárt karokkal vár bennünket, hogy ismét egy szeretetteljes osztályt alkosson egykori kis rövidnadrágosaiból az Atyaisten imáadására. És ha sokáig töprengenék, akkor sem tudnám gyönyörűbben kifejezni búcsúzásunkat Feritől, mint ahogyan a gyászjelentésben *Szent Ágostontól* idézett sorok örök igazsága kifejezi: „*A halál nem jelent semmit, csupán átmentem a másik oldalra... Az maradtam, aki vagyok, és Te is önmagad vagy. Akik egymásnak voltak, azok maradunk mindörökre...*”

A Rávány-téri lakás nehezen talál olyan méltó gazdára, mint a mi Ferink volt, ahol a megszámlálhatatlan emlékek egész sora: könyvek, tudományos írások sorakoztak, amelyek az ő nagyszerű felkészültségéről tanúskodtak. Bizony ezektől nehéz volt megválni.

Nyelvészettel sokat foglalkozott, és a magyar nyelv gyönyörűsége elragadta őt is. Ezekről mindig szót ejtett a baráti találkozókra. A 60 éves osztálytalálkozót is megtartottuk. Ez a nagylétszámú osztály úgy összekovácsolódott a piarista pietás és szeretet jegyében, hogy 40 éven keresztül havonta összejöttek. Ha komolyabb összejövetelről volt szó: ünnepség, köszöntés, stb., akkor Feri emelkedett szólásra, és mélységes, okos átgondolt tartalommal előadott beszédeit a keresztény alapokon nyugvó tartalom és hazaszeretet hatotta át.

Természetesen őt is meggyötörték a XX. század politikai viharai, kegyetlen eseményei. Ezt a XX. századot, melybe mi is beleszülettünk, *Nemeskürty István*

író, tanár, prof. a következőképp jellemezte: „*Haldoklásunk évszázada*”. Ennek ellenére Feri barátunk mindvégig megmaradt egyenes gerincűnek. Tartotta magát a piarista iskolában belénk ültetett elvekhez.

Halálos ágyán, amikor látogattuk a kórházban, Isten akaratában megnyugvó, türelmes beteget láttunk.

Feri nagyon szeretett énekelni: magyar dalokat, szent-énekeket (velem együtt). Felnőttként is a külföldet járta, karénekesként is. Engem többször megdicsért ezen célból, csak akkor még nem gondoltam, hogy búcsúzásképpen gyászzénekekkel fogom elismerését honorálni.

Ferikém, ne vedd hát rossznévem, hogy ez a szent-ének, amit most a nagy út előtt elénekelek Neked és mindannyiunknak tanúságul, és amelynek igazát életműveddel tetted még igazabbá, jusson el hozzád az égi posta közreműködésével.

A gyászoló családot és mindannyiunkat vigasztalja meg a Teremtő Isten akarat!

„Ember, rövid az élet.
Tegnap születél, holnap sírban vagy.
Minden kincséd a lélek.
Ez az egyetlen, mely tied marad.
Minden más, miért futsz, légvár, csak álom.
Mely szertefoszlik a halálos ágyon.
Ember, rövid az élet.
Egyetlen kincséd a lélek.
Gondold meg nagyon, gondold meg nagyon!”

A Diákszövetség zarándok- és „honismereti” útja Mariazellbe és Burgenlandba

2010. május 12-15. között jártunk az egykori Nyugat-Magyarország területén, a mai Burgenlandban. Útközben, még a határon innen megcsodáltuk Csempezkopács csodálatos Árpád-kori templomát, majd Kőszeg belvárosában tettünk rövid kórsétát.

A határon áthaladva először Léka várát (Lockenhaus) néztük meg, ahol ma is összejönnek ünnepélyes alkalmakkor a lovagrendek képviselői. A községbe bejutva megnéztük a gótikus plébániatemplomot és az alatta lévő Nádasdy-kriptát.

A következő megállónk *Borostyánkő* vára volt (Bernstein), amely a múlt században a híres Szahara-kutató Almásy Lászlónak is otthont adott. Sajnos, a jelenlegi tulajdonos zártkörű szállodaként üzemelteti a várat, és így még a várudvarra és az ottani vendéglőbe sem tudtunk bejutni. Ezután Közép-Európa egyik legnagyobb területű, de romos várát, *Lánzsért* (Landsee) kerestük fel, amelynek tornyából – 142 lépcsőn felkapaszkodva – csodálatos kilátást élvezhettünk.

Ezt követően értünk állandó szállásunkra, az észak-burgenlandi *Horitschon*-ba (Haracsony). Másnap, csütörtökön Burgenland déli végén lévő *Németújvárt* (Güssing) kerestük fel, ahová a meredek várhegyre vezető siklón jutottunk fel (egyesek gyakorlatával). A tatarozásra szoruló várban a hosszú év-

századok óta tulajdonos Batthyány-család lakóhelyiségeit és arckép-galériáját láthattuk.

A következő állomásunk *Városszalónak* vára volt (Stadtschlaining). A város közepén, hangulatos utcák között helyezkedik el. Falai között néhány éve egy, a népek közötti egyetértést és békét szolgáló egyetem működik. Innen hazafelé megálltunk *Mária-falván* (Mariasdorf), ahol gyönyörködtünk a Steindl Imre vezetésével a XX. század elején restaurált szép templomban. Utána a szállásunk közelében kívülről megnéztük *Lakompak* (Lackenbach) kastélyát, majd *Doborján*-ban (Raiding) Liszt Ferenc lakóházát, a benne lévő múzeumot.

Pénteken az ausztriai Alpok szép és várakkal bővelkedő tájain keresztül utazva, a Semmering hágóján átkelve, *Mariazell*-be mentünk. Útközben megnéztük *Neuberg*-ben a hatalmas ciszterci apátság épületegyüttesét: a csodálatos középkori templomot, a gyönyörű kerengőt, amelyben a változatos oszlopfők különösen kiváltották csodálatunkat. A mariazeelli kegytemplomban a kegyoltárnál Borián Tibor atya, a zarándoklat lelkivezetője szentmiséjén vettünk részt, majd megtekintettük a templom emeletén a kincstárat.

Az utolsó napon, szombaton *Kabold* (Kobersdorf) vízivárát néztük meg, amelyet a háborús pusztítás

után az azt megvásároló tulajdonos 1964 óta jelentősen újjáépítette.

Ezután *Fraknó* (Forchtenstein) várába utaztunk, ahol a Rozália-hegy lejtőjén fekvő hatalmas építményt, benne az Esterházy hercegek tulajdonában (Európa legnagyobb magántulajdonában) lévő fegyver-arsenálját és az Esterházy-család hatalmas Ősökgalériáját nézhettük meg.

Utolsó állomásunk a Fertő-tótól keletre fekvő *Féltony* (Halbturn) kastélya lett volna. De amint kiderült, a Habsburg Albrecht főherceg örököseinek tulajdonában lévő kastély egy része 1964-ben leégett, ezért csak

kívülről nézhettük meg a nagy épületegyüttest – viszont a nagyon szépen gondozott hatalmas parkban sétálhattunk. Innen azután a szemerkélő esőben hazafelé indultunk. Szerencsénkre, csak ekkor váltott át az eddig ugyan kellemetlenül hideg, szeles, többször is esős idő vízőzönszerű zuhataggá és viharos szélvesszé. Így azután a Batthyány térre érkezve valamennyien alaposan megázva jutottunk otthonunkba.

Mindez azonban semmiképpen sem csökkentette a burgenlandi élmények gazdag emlékeit.

dr. Sibalszky Zoltán

GYURKOVICS TIBOR

A kék szemű gimnazista

Kelt 1993. december 11-én éjjel 11-kor
„Jezovics” – Antall Józsefről

(...) Valami vidámságot akart csinálni, hogy túltegye magát a karácsony kellemetlen közeledtén. Vékony papírtekercekből apró Mikulásokat fabrikált, hátukra kétcéntis puttonyokat ragasztott, azokba pénzeket bélélt, meg egy szem pisztáciát. Összesen huszonhárom kis Mikulást ragasztott, ezzel is elűtötte a nem lévő időt. Vékony vattacsíkokat ragasztott álarcnak, a szemeket filctollal feketítette. Még gondolta is – ki a jóisten tudja, vajon fekete volt a szeme a Mikulásnak, vagy kék? Elvégre kék filctoll is akad.

És eszébe ötlött egy kék szem. Régen volt. Nagyon régen. A második emeleti folyosón álltak a diákok, éppen ötven évvel ezelőtt. Akkor is nagy hókupacok meredtek az utcákon, a pesti Duna-part fehér bundába volt csomagolva, a rendházból papok surrantak ki kellemetlen és titokzatos óráikra, melyeken nagy szekundák vártak a vakációzni, síelni, szánkozni készülő diákokra, akik vidáman vártak karácsony szomorúságára.

Jezovics nekiindult a városnak. Zsebébe tette a kis, maga készítette Mikulást, és törtetett a vak havon áhított, hirtelen föltalált célja felé. Minden unokájának és gyermekének és rokonának elvitte a maga kis Mikulását, valaki mégis hiányzott a listáról. Oda igyekezett.

De mit mondjon? Mit lehet mondani ötven év után egy régi kék szemnek, talán azt, hogy itt a Mikulás? Én vagyok a Jezovics, ki minden jót odavisz? Micsoda marhaság. Egyszeriben elkedvetlenedett. Zsebében a kis Mikulással idéltlennek érezte magát. Mint mikor a pápát akarta köszönteni.

A pápalátogatáskor mint valami rossz protokollba, őt is besorolták a hallgatóság közé. Az Akadémia várbéli termében zsúfolódtak össze a hallgatók és ijedt akadémikusok, mint gyerekes manusok, és várták öszentségét. Öszentsége jött is. Beszélt, latinul, angolul, németül és némileg olaszul is, lévén római pápa. Kedves ember volt. Lágú arcú, békés, szelíd atya, akit nem illik gúnyolni, inkább köszönteni valamivel. Erre gondolt Jezovics, és röviden kiagyalt, ha a közelébe férközik, majd odasúgja gyorsan: „Deus sit tecum!” (Konyhailag, a „Dominus tecum” helyett. De Jezovics nem akarta urazni az Istent.) Akkor aztán így érintkezik vele. Egyszer csak jött is a pápa. Hosszú és unalmas egymásköszöntetés után hirtelen lerázta magáról a

hatalmas gorillákat, és betört a széksorok közé, a gyámoltalan és kedves tudósok rázogatták a kezét, Jezovics is várta, hogy elrebegje a maga suttogásos kívánságát – a pápa balról érkezett. Így nyújtotta a kezét. Jezovics rémülten csavargatta a pápai kezet, hogy ráfigyeljen öszentsége, de a szent ember jobbán Melis mély basszusa dörmögött, valami olyfélé, hogy ő egy remek operasinger, minekutána a bölcs atya német beszédbe elegyedett a Pazar, virtuóz és charme-os énekessel, ő meg csak csavargatta a szent ember kezét, és nem tudta elmondani a deusát. Éppen rá akart kiáltani a görnyedten szelíd emberre, mikor a pápa mögött felbukkant a kék szem. Kedvesen és engesztelően villant rá, életében oly ritkán derűsen és vidáman – már ami a rendszerváltoztatás óta eltelt időt illeti, mert előtte könnyed tekintetű volt –, és akkor megint eszébe jutott a diákkori emlék a második emeleten a gimnáziumban, és azt mondta a kék szem:

– Ha ezt Magyar Laci látná, öregem! Hogy itt haladunk a pápával és latinul társalkodunk! – És tovavillant öszentsége nyomában. Most meg hol a kék szem? Hova van bezárva? Elviszem neki a Mikulást meg ezt a szem pisztáciát. Ebben rejtekerő van. (...)

Mit mondjon? Nem nevetséges ez az egész? Mindjárt karácsony, és még ezt a Mikulást sem lehet átadni, mindjárt rádől az ajtó. Fehér folyosók, fehér ajtók, fehér termek. Fehér épület, a lámpa kidereng a hóba. – Csak leteszem a küszöbre, csak leteszem...

A küszöb előtt megállt. Se ki, se be.

Jezovics szomorú volt, végtelenül szomorú.

A pillanat örök. Az ember nem.

A küszöb ott fénylett előtte, a kapu zárva. Mi van a kapu mögött?

Jezovics legörnyedt a kapu elé. Letérdelt? Csak a papír Mikulást tette le, puttonyában kétszáz forinttal és egy szem pisztáciával. A kis lábtörlőn alig látszott a papír Mikulás. Jezovics becsöngetett. Bentről sokára hallatszott csak némi dörmögés.

– Ki jön ilyenkor? Már este van. Már vége az estének! Tudhatják, hogy nem lehet bejönni!

Jezovics nem mozdult. Eljött volna már, de nem vitte a lába. – Kegyelem – nyögte csendese, megdőlt álltában. Ne kitámaszkodott a kapufélfának. Bentről motozás hallatszott, halk mozdulat durva zaja. Mit akart mondani a pápának? „Deus sit tecum!” Ennyi volna az egész?

(Megjelent: MAGYAR NEMZET 1993. december 18.)

Közreadja: Farkas Zsolt

Piaristák az engesztelés szolgálatában

Trautwein János és Kanter Károly a hazai Oltáregyletek alapítói

II. rész

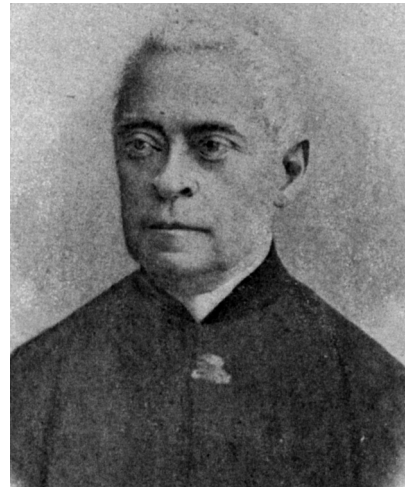
ÍRTA: MUNKA MARGIT

Örömmel terjedt el a hír, hogy Trautwein utóda Kanter Károly lett. Bár Kanter Károly világi pap volt, mégis igen sok a párhuzamos vonás Trautwein János életével. Kanter Károly édesapja is Sziléziából származott, szintén iparos, szíjgyártó volt. Hasonlóképpen került Magyarországra, mint Trautwein János édesapja vándorlásai után Tatán telepedett le, és alapított családot.

Kanter Károly 1853-ban Tatán a család harmadik gyermekeként született. Gyermekeveire a család, Tata város légköre és a piarista gimnázium szellemisége voltak nagy hatással. A szülők orvosi pályára szánták, de ő a lelkek orvosa akart lenni. Tatán a piarista gimnáziumban érlelődött benne az elhatározás, hogy pap lesz. Édesapja evangélikus vallású volt, de nem akadályozta a gyermekek katolikus nevelését. Fiának elhatározását, hogy pap lesz, tiszteletben tartotta. Egy feltétele volt csak, hogy hivatását teljes szívvvel és teljes odaadással végezze. Kanter Károlyt Esztergomban, majd a bécsi Pázmáneumban végzett teológiai tanulmányai után 1876-ban Simor János hercegprímás Esztergomban pappá szentelte.

Első állomáshelye a Nógrád megyei Ipolyvarbó volt. A betegek látogatása volt legnagyobb öröme; oly nagy volt szeretete, hogy önmagáról megfeledkezett, annyira hivatásának élt, hogy már egészsége komolyan veszélyben forgott. Néhány hónap múlva betegen vitték haza Tatára a szülői házba, ahol csakhamar új erőhöz jutva, újabb megbízatást kapott, és az Esztergom megyei Kéméndre küldték segédlelkésznek. De Isten más helyet jelölt ki neki működési körül, és csakhamar a fővárosba került. Első állomása Óbuda volt, majd a Lipótvárosba helyezték s onnan nemsokára a Belvárosba. Nagy gondot fordított hitoktatási óráira. Pontos és lelkiismeretes volt; külön foglalkozott minden gyermekkel: ez volt az ő katetikus módszere. Bármily örömmel és eredménnyel működött azonban az iskolában, legszívesebben mégis a gyóntatószékben tartózkodott. Belvárosi káplán korában sokszor éjjél hallgatta a hívők gyónását, akik álmot és éhséget leküzdve ott tolongtak gyóntatórácsa körül. A szószéken épp oly otthon érezte magát, mint a gyóntatószékben. Tűzzel, hévvel beszélt. Egy kedvenc témája volt, amelyhez mindig vissza-visszatért s ez az Oltáriszentség. Docendo discimus, tanítva tanulunk – mondják a szentatyák. Kanter Károly az Eucharisztia szeretetére tanította az embereket, s ő maga tanulta meg azt: mindjobban szeretni. Papi lelkülete egészen elmélyedt az Oltáriszentségben, s mindjobban közeledett a célhoz, amelyre őt Isten különösen meghívta: az Oltáregylet.

A fiatal káplán sokat működött az Angolkisasszonyok templomában, hol az Oltáregyesület áhíthatgya-

Trautwein János

korlatait tartotta. Megszerette az együletet, mely az eucharisztikus Jézus imáadására és a szegény templomok segélyezésére alakult. Örömmel látta, hogy az egyszerű nép, mely a maga szegénységében és a templomok szegénységében oly sok közös vonást lát, mily áldozatkészséggel karolja fel az egyesületet. Kanter Károly ragyogó cikket írt az Oltáregyletről a „Magyar Állam”-ba. A fiatal papnak útját Frank Ferenc, a későbbi piarista rendfőnök is egyengette. Így történt, hogy Vaszarj Kolos primás a fiatal belvárosi káplánt állította az ország legelső hitbuzgalmi egyesületének élére. Midőn az Oltáregyesület őt felköszöntötte, az üdvözlőbeszédre Kanter Károly azt felelte, hogy az Isten őt két nagy kegyelemben részesítette: először, hogy az oltárhoz, másodsor, hogy az Oltáregyletbe hívta meg. Állását valóban hivatásnak tekintette; a templom után az Oltáregyesület lett második otthonává, itt alakult ki lelkében az eucharisztikus ember.

Az egyesület, mely az országos értekezleten a központi Oltáregyesület nevet vette fel, az Angolkisasszonyok zárdájában folytatta áldásos működését. Trautwein halálával az egyesület a piaristák épületéből elköltözött. A Piarista Rend tagjai: Drajkó Béla, Frank Ferenc, Beck Alajos és Müllner Pál sokat fáradoztak az egyesület érdekében, s úgy ők, mint az egész Rend tovább is pártolásával kísérte az egyesületet. Kezdetben Léway Imre, később Frank Ferenc rendfőnökök évi pénzadományt is nyújtottak.

Kanter Károly nagy elődjéhez, Trautwein Jánoshoz híven, felismerte, hogy „Életünk, boldogságunk, nemzeti nagylétünk az Eucharisziától függ. Minden egyesületnek megszentelője Jézus Krisztus, minden egyesületnek, közösségnek, lelke, szervező eleme az Oltáriszentség. Az Eucharisziának kell a hitélet középpontjában állnia.” Azért, hogy ez megvalósulhasson, egyik legfontosabb céljának tekintette katolikus

közeleti férfiak és nők nevelését abban a meggyőződéssel, hogy csak a hitből élő, gyakorló katolikusok alkalmasak és elég bátrak arra, hogy a közeletben a vallás ügyét képviseljék. Egyre világosabban fogalmazódott meg benne a gondolat: a szentségimádás ápolására egy templomot építeni. A gondolatot tett, hosszú szervező munka követte, aminek eredményeként 1908-ban Budapesten, az Üllői úton felszentelhetők az Örökimádás templomot és a mellette felépült zárdát. Az Örökimádás templomban a Mária Reparatrix szerzetesnők megvalósíthatták nagy álmát: az Oltáriszentség örökimádását.

Kanter Károly egyéniségében a szentéletű, tehetséges, nagy műveltségű pap a szuggesztív hitszónok, a jámbor lelkivezető, a nagylelkű adományozó és a vendégszerető házigazda vonásai keveredtek a lelkiéletre kitért tömegeket magával ragadó formában. Budapest apostola – mert így nevezték őt – nemcsak kőből, hanem emberi lelkekből is templomot épített Istennek. Oltáregyesületi igazgatói tisztsége mellett számos katolikus egyesület megindítója, megmentője vagy főmunkatársa volt. Így a Regis Szt. Ferenc Egyesületnek, amely a házasságok rendezésével foglalkozott, vagy a Szt. Vince konferenciáknak, amelyeknek célja a társadalom kitaszítottainak és nyomorgóinak megmentése, testi és lelki gondozása volt. Az ő nevéhez fűződik az első kongregációs otthon létrehozása, amelyből 1901-ben fejlődött ki a Regnum Marianum. Szinte minden fővárosi katolikus kezdeményezésben részt vett, és amikor a gondolat megvalósult, szerényen félreállt. Így volt ez a Katolikus Kör, a Tanoncvédő Egyesület, a Katolikus Hitoktatók és Hittanárok Egyesülete, a Rákócziánium, a Szt. Alajos-ház megalapításánál, felvirágoztatásánál is.

A Belvárosból a Budai Várba került, ahová 1898 szeptemberében Ferenc József magyar királyi várplébánossá nevezte ki. Várplébánossága idején bár csillogóbb környezetben élt, mint példaképe Vianney Szt. János, mégis ugyanaz a lélek, ugyanaz a lelkesedés fűtötte, mint példaképét: „Mindenkinek mindegy, hogy lenni.” Ugyanúgy, mint Trautwein Jánostól, tőle sem távozott segítség nélkül a szegények közül senki. Sokakat titokban is támogatott anyagilag. Legendák keringtek segítőkészségéről. Másokon segíteni testi ill. lelki értelemben éjjel-nappal mindig készen volt.

Erőfeszítései felemésztették testi erejét. Már súlyos beteg volt, amikor 1915-ben esztergomi mesterkanonok és a Bakócz Kápolna plébánosa lett. Az évekig húzódnó, gyötrelmes betegséget egyéniségéhez méltóan csendesen, zokszó nélkül viselte. 1920-ban Budapesten megoperálták, de csak annyit állapíthattak meg: rák. A végső útavalót Shvoy Lajos, akkor a Regnum plébánosa adta neki. – „Sok betegnél voltam már, de Kanter Károly viselkedése egyikéhez se hasonlított. Olyan rendkívüli béke töltötte el a lelkét, hogy Isten természetfölötti adományát láttam benne” – emlékezett Shvoy Lajos. Kanter 1920. november 20-án halt meg. Halála után nyomban megindult a mozgalom boldoggá avatásáért. 1922-ben áthozták ideiglenes sírjából, és az Örökimádás templomban helyezték el.

Kanter Károly érdeme nemcsak az, hogy egységes szövetségbe tömörítette az ország területén működő egyesületeket, hanem az is, hogy azokat az eucharisztikus megújulás szolgálatába állítva, új tartalmat

Kanter Károly

adott munkájuknak. Létrehozva az Üllői úti Örökimádás templomot, a templom az Eucharisztia tiszteletének állandó otthonává vált.

Trautwein János és Kanter Károly – két hasonló életpálya. Mindketten egész korán ismerkedtek meg a Kegyes Tanítórend eszméivel, ami aztán mindkettőjük életében valamilyen formában meghatározóvá vált. Ugyanakkor mindketten példát mutattak eucharisztikus életünk ápolásának fontosságára, amit Kanter Károly saját magára vonatkoztatva így fogalmazott meg: „Jézusom milyen nagylelkű voltál mindig irányomban, eucharisztikus szeretetre, a legmagasztosabb hivatásra hívtál meg papi áldozatnak. Mesterem, ez áldozatból, e szeretetből éltem. Erősen hiszem, hogy a sírom a diadalkapu, amelyen lelkem a lelki élet birodalmába átjut. Engedj Uram alleluját zengenem örökké.”

(Az előző, 70-es számban közölt cikk folytatása.)

Találkozási felhívás

A Budapesten 1949-ben érettségizettek minden páros hónap első keddjén 16 órától továbbra is találkoznak. Helyszín: a Sapientia Főiskola épülete, Piarista köz 1. I. emelet (jobbra a Váci utca felőli oldalon) a Magyar Piarista Diákszövetség helyiségében (a régi rendházban).

Szeretettel várunk!

Dátumok: 2010. október 5., december 7., 2011. február 1., április 5., június 7.
Érdeklődni lehet: Weeber Tibor, tel.: 338-0040

NON NUMERO HORAS NISI SERENAS
OMNIA AD MAIUS PIETATIS ET SCIENTIAE
INCREMENTUM

MEGHÍVÓ

70 éves érettségi találkozóra

Kedves Rubinmaturás Osztálytársak!

70 éve már annak, hogy nyolc évi diákéletünk végeztével a „*Gaudeamus igitur iuvenes dum sumus...*” énekkel kiléptünk a tatai piarista gimnázium – az Alma Mater falai közül az élet görögös útjaira.

Az ének első két szava most 70 év után is érvényben van:

Gaudeamus igitur!

Örvendjünk tehát! Örvendjünk annak, hogy a jó Isten kegyelméből még élünk, találkozhatunk, emlékezhetünk:

- egykori jó tanárainkra, akik nagy tudással, szeretettel tanítottak, és még nagyobb türelemmel viselték el kamaszos tökéletlenségeinket;
- közülük már többségükben rég eltávozott osztálytársainkra, az együtt töltött szép diákévekre.

70 éves érettségi találkozóunkat 2010. június 5-én, szombaton tartjuk immár harmadik alkalommal Budapesten, a Piarista Gimnáziumban, mivel Tatára már egyikünk sem tud elmenni.

A találkozás helye tehát:
Budapest VIII. Mikszáth Kálmán tér 1.

Először hálaadó szentmisén veszünk részt 11 órakor, a Piarista Gimnázium kápolnájában. A szentmisét Sóczó Ferenc piarista atya mutatja be. Utána ő adja át nekünk a Rubin Matura emléklapot.

Ebéd 12 órától a Zappa étteremben, jó idő esetén annak a Mikszáth téri teraszán.

Közben és utána kötetlen beszélgetés.

Részvételi szándékokat, lehetőségeket május 20-ig megérkezőleg legyetek szívesek az alábbi címre jelezni az étkezési létszám pontosítása érdekében.

Aki csak teheti jöjjön el, mert magas korunkban már minden év, sőt nap isteni ajándék!

A június 5-i viszontlátásig is a régi barátsággal és szeretettel köszöntlek Benneteket:

Budapest 2010. április

Posztoczky Iván
1114 Budapest, Bocskai út 21.
Tel.: (1) 466-4687

A Piartours 2010/11. évi tanulmányútjai

1) 2010. október 2-án (szombaton) autóbusszos tanulmányutat vezetünk Zalaegerszegre és környékére. (Városnézés, múzeum, göcseji skanzen, Túrje és Egervár). Költség a létszámtól függően 4000 és 5000 Ft között, mely összeget a jelentkezéskor kell befizetni.

2) 2011. április 30-án (szombaton) egynapos tanulmányút lesz a szentendrei skanzenbe. Találkozás 8:18-kor a Batthyány térről induló HÉV-nél, ill. 9:00-kor a szentendrei végállomáson. Az utazás egyénileg történik, és a belépőjegyet is mindenki maga fizeti.

3) 2011. május 17-21 közt (kedd-szombat) 5 napos autóbusszos tanulmányút a Vajdaságba. A részvételi díj 220 Euro, melynek felét, 110 Eurot a jelentkezéskor kell befizetni. A részvételi díj tartalmazza a busz-költséget, a félpanziós szállásköltséget és a belépőjegyek költségeit.

4) Terveink szerint az őszi tanulmányutat az Észak-Nyugati Felvidékre, vagyis Szlovákia nyugati részére tervezzük. Ennek részleteit a lap márciusi számában közöljük majd. Ugyancsak ott közöljük az őszi egynapos hazai tanulmányút részleteit is.

A Diákszövetség közleményei

- Kalazanci Szent József patrocíniumának emlékmiséje 2010. szeptember havában 17-én, pénteken 18 órakor Tatán, az ún. Tóvárosi Kapucinus templomban. Rendezi a Diákszövetség Tatai tagozata és a Tatai Gimnázium Öregdiákjainak Egyesülete.

- Piarista tanárok sírjának koszorúzása október 29-én, pénteken a Fiumei úti és a Rákoskeresztúri köztemetőben. Találkozás mindkét temető főbejáratánál 14 órakor.

- Egykori tanárainkért mondott szentmise a régi hagyományok szerint november 4-én, csütörtökön 17 órakor a Mikszáth téri kápolnában.

- Antall József sírjának koszorúzása december 10-én, pénteken, 14 órakor a Fiumei úti temetőben, halálának évfordulója (1993. december 12.) alkalmából. Találkozás a helyszínen.

- Elhunyt diáktársainkért és Antall Józsefért hallgatunk szentmisét a hagyományaink szerint, december 12-én, vasárnap 17:30 órakor a Mikszáth téri kápolnában.

- Hagyományos óév búcsúztató december 28-án, kedden 14 órai kezdettel a Mikszáth téri Lovagteremben.

A 2011. évi tagdíj befizetéséről

A PIARISTA DIÁK újság jelen számában **belföldi tagjaink** részére Készpénzáttutalási Megbízást mellékelünk a 2011. évi tagdíj befizetésére. A csekken a 2011 évszámot bélyegzővel tüntettük fel. A tagdíj mértéke: aktív keresőknek évi 3000 Ft, nyugdíjasoknak, tanulóknak, pártoló tagoknak évi 1500 Ft.

A tagdíjfizetés történhet bankátutalással és pénztári befizetéssel is.

A **külföldi tagjainkat** kérjük, hogy a tagdíjat (évi 40 Euro vagy annak megfelelő pénznem) banki átutalással a számlavezető bankunkhoz fizessék:

Országos Takarékpénztár Rt
SWIFT kód (BIC): OTPV HUHB
Nemzetközi bankszámlaszám:
IBAN: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000

Kérjük továbbra is, hogy akik tehetik, önkéntesen, lehetőségük szerint az előírtnál magasabb tagdíjat fizessenek. Erre az állandó áremelkedések miatt van szükségünk. Itt is köszönetet mondunk azoknak, akik az elmúlt évben e kérésünket meghallgatva emelt tagdíj befizetésével segítették szövetségünket. A megemelt tagsági díj befizetése esetében ezt nem kell külön jelezni. Ha azonban a befizető a tagdíj mértékénél nagyobb összeget tagdíj és támogatás részre kívánja bontani, akkor ezt az utalványon a Közlemény-ben *Tagdíj / Adomány* bontásban, részletezve jelezze. A kifejezetten támogatási célú befizetést célszerű külön befizetéssel, adomány megjegyzéssel, vagy a konkrét adományozási cél megjelölésével intézni. Az adomány összegéről – az adóazonosító megadása estén – adókedvezményre szóló igazolást adunk.

Tagnyilvántartásunk megújításáról

Több mint egy éve indult el, és hamarosan befejeződik az a folyamat, aminek a végeredménye egy, az eddigieknél sokkal pontosabb nyilvántartás a piarista öregdiákokról, a diákszövetség tagjairól. A Tartományfőnökséggel együtt adatgyűjtéssel kezdtük a munkát, a meglévő adataink rendezésével, javításával folytattuk, és elkészült egy korszerű számítógépes adatbázis és a nyilvántartást szolgáló alkalmazás is. Most folyik a program tesztelése és az adatok végső rendezése, „tisztítása”. A tagdíjbefizetéseket is új elvek szerint fogjuk regisztrálni. Az átállás miatt elhagytuk a PIARISTA DIÁK újság most kézbesített példányáról, annak is a címzésre szolgáló címkéjéről a szokásos információt az utolsó befizetésről, de természetesen

nem mondunk le arról, hogy a további számokon ismét tájékoztatást adjunk minden címzettnek arról, hogy –nyilvántartásunk szerint– hogyan áll a tagdíjbefizetéssel. A régebbi, kartotékokon és excel táblákon alapuló nyilvántartásunk megközelítően 2500 öregdiák adatait tartalmazta, mostanra több mint 4000 diáktársunkról van információnk. A Diákszövetség irodája gondoskodik arról, hogy ez az adatbázis a lehetőségeink szerint pontos, aktuális maradjon, és gyarapodjon. Ehhez segítséget kérünk.

Kérjük, hogy a Diákszövetség irodáján személyesen, telefonon, vagy e-mailben jelentsék be, ha adataik változnak, vagy tudomásukra jut, hogy egy diáktársunk adatai változtak. Mivel a PIARISTA DIÁK újságot már most is az új adatbázis használatával címeztük, ezért különösen kérjük, jelezzék, hogy ha a címzésben pontatlanságot találnak, vagy tudomásukra jut, hogy valakihez, aki eddig megkapta az újságot most nem jutott el ez a szám.

A Piarista Diák újság postázásában azt az elvet követjük, hogy egy postacímre – akkor is, ha a családban több diákszövetségi tag van – csak egy példányt küldünk. Ha valaki kéri, természetesen minden tagunknak szívesen külön számot postázunk.

A Diákszövetség irodáján Csepely Péter várja az információkat:

- telefonon: +36 1 486 44 32
- e-mail-en: csepely38@gmail.com
- postán: 1052 Budapest, Piarista köz 1.
- Irodai ügyelet: hétfőn 10-15-ig, valamint szerdán 10-17-ig

Magyar Piarista Diákszövetség Közhasznú szervezet
Adószám: 19013581-1-41 **Elnök:** Dr. Oberfrank Ferenc +36 20 552-0189
Számlaszám: OTP Bank: 11708001-20504685
SWIFT kód: (BIC) OTPVHUHB
IBAN szám: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000

Piarista Alapítvány (Alapító: Magyar Piarista Diákszövetség)
Közhasznú szervezet **Adószám:** 19013598-1-41
Kuratórium elnök: Görbe László +36 20 478-8888
Számlaszám: ERSTE Bank: 11991102-02103154
SWIFT kód: (BIC) GIBAHUHB
IBAN szám: HU29 1199 1102 0210 3154 0000 0000

Gazdasági ügyek: Pataki Ervin (+36 30) 397 2037; 1052 Budapest, Piarista köz 1.; **Levélcím** 1364 Budapest 4. Pf: 220; Telefon/üzenetrögzítő: (+36 1) 486 44 32; Internet: <http://www.diakszov.piar.hu>; e-mail cím: diakszov@piar.hu
Hivatalos órák: Budapest, Piarista köz 1. I. emelet alatt minden hétfőn 15-17 óra között; ügyelet: hétfőn 10-15 és szerdán 10-17 óra között (Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola)

Tagdíj: aktív keresők évi 3000 Ft, nyugdíjasoknak, tanulóknak és pártoló tagoknak évi 1500 Ft. Külföldiek tagdíja 40 Euro, vagy annak megfelelő más pénznem. **Adományokat** a fenti számlákon köszönettel fogadunk. Név, lakcím, adóazonosító / adószám megadása esetén adókedvezmény igénybevételehez igazolást adunk. Befizetés a házi pénztárban a hivatalos ügyeleti órákban, a kiküldött csekkel, vagy banki átutalással a fenti számlákra.

A Piarista Diák következő, 72. száma 2011. március hónapban jelenik meg.

Lapzárta: 2011. február 10., hétfő

Piarista Diák • Kiadja a Magyar Piarista Diákszövetség • Nyilvántartási szám: 163/440/1/2008
Szerkesztette a Sajtóbizottság: Borián Tibor, Farkas Zsolt, Posztoczy Iván • Jelen lapszámunk a Nemzeti Civil Alap támogatásával készült. • Tördelés: Logod Bt. • Nyomda: Innova-Print Kft. • Felelős vezető: Komornik Ferenc

